ΕΤΟΣ 1. ΑΡΙΘ. 20.

ΙΩΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ.

ΣΜΥΡΝΗ, τῇ 20 Ἰουλίου, 1851.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Τ' ἀποδιδόμενα εἰς τὸν περίφημον καὶ θαυμάσιον τῆς Σάμου παλαιὸν φιλόσοφον Πυθαγόραν ἠθικὰ παραγγέλματα, ἐπιγραφόμενα χρυσᾶ ἔπη, παρέφρασα πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς διάλεκτον καὶ εἰς στιχους ἀνομοιολήκτους, ἐπιχειρήσας συγχρόνως ὁμοίας παραφράσεις καὶ τοῦ Θεογνιδος καὶ αὐτοῦ τοῦ Ὁμήρου καὶ ἄλλων παλαιῶν ποιητῶν, αἱ ὁποῖαι μένουσαι εἰσέτι ἀτελεῖς θέλουσι χρησιμεύσει ποτὲ εἰς τὸ ἔθνος, ἂν εὐκαιρήσω ποτὲ ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς καὶ πολυμεριμνους καὶ χρονοφθόρους περισπασμοὺς νὰ ἐνασχοληθῶ εἰς τὴν τελείωσιν αὐτῶν.

Τὴν παράφρασιν ταύτην τῶν Πυθαγόρου Χρυσῶν ἐπῶν ζητήσας ποτὲ παρ' ἐμοῦ ἐπιμόνως ὁ ποιητὴς Ἀλέξανδρος Σώτιος (Σοῦτσος) ἐξέδωκεν πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀθήναις διὰ τῆς Πλάστιγγος, συγγραφῆς περιοδικῆς πεζοποιητικῆς, ἐπιχειρισθείσης τότε ὑπ' αὐτοῦ καὶ μετά τινα χρόνον διακοπείσης. Πολλοὶ τότε τῶν ἐν Ἀθήναις λογίων ἰδόντες κατὰ πρῶτον τὴν παράφρασιν ταύτην ἐθεώρησαν ὡς ἐπιτυχημένην καὶ μ' ἐνεθάρρυνον φιλοκάλως νὰ ἐξακολουθήσω τὰς τοιαύτας παραφράσεις, ὡς ἀναγκαιοτάτας καὶ διὰ τὴν οὐσίαν καὶ διὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ εἶδος ἅμα τῆς στιχουργίας.

Χάριν τῶν παλαιῶν συμπατριωτῶν μου Σμυρναίων καὶ τῶν συνήθων ἀναγνωστῶν τῆς Μελίσσης διορθώσας τὴν πρώτην παράφρασιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πυθαγορείων ἐπῶν ἐκδίδω τὸ δεύτερον διὰ τοῦ περιοδικοῦ τούτου, φρονῶν ἀρεστὰς καὶ ὠφελίμους οὐκ ὀλίγον τὰς ἀναγνώσεις ταύτας εἰς τοὺς φίλους ὁμογενεῖς.

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ
ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ.

Πρῶτα μὲν τους ἀθανάτους Θεοὺς τίμα κατὰ νόμον
Καὶ τὸν ὅρκον πάντα σέβου, ἔπειτα τοὺς ἥρωάς μας,
Εἰς τοὺς δτίμονας τοῦ Ἅδου πρόσφερε τὰ ὡρισμένα,
Καὶ τοὺς σεβαστοὺς γονεῖς σου καὶ τοὺς συγγενεῖς σου τίμα.
Ἀπὸ δὲ τοὺς ἄλλους κάμνε φίλον τὸν καλήτερόν σου
Πράους λόγους ἀποδέχου καὶ ἀγάπα καλὰ ἔργα.
Μὴν ἐχθρεύεσαι τὸν φίλον εἰς παραμικρόν του σφάλμα
Ὅτον δύνασαι, διότι Δύναμις ἀνάγκης γείτων.
Ταῦτα ἐνθυμοῦ· προσέτι μάνθανε νὰ κυριεύῃς
Τὴν κοιλίαν σου πρὸ πάντων, ὕπνον τε καὶ ἄλλα πάθη.
Αἰσχρὸν δέ ποτε μὴ πράξῃς ἢ μετ' ἄλλου εἴτε μόνος,
Ἀλλὰ σεαυτὸν αἰσχύνου μάλιστα καὶ ὑπὲρ πάντας.
Ἔπειτα δικαιοσύνην ἄσκει ἔργῳ τε καὶ λόγῳ
Καὶ ἀλόγιστος ὑπάρχειν κατ' οὐδὲν μὴ συνειθίζῃς.
Μηδὲ λησμονῆς καὶ ὅτι, θάνατος τὸ μετὰ ταῦτα.
Χρήματα δὲ πότε κάμνε, πότε πάλιν δαπανῶν.
Καὶ ἀπ' ὅσας θλίψεις ἔχουν οἱ θνητοὶ ἐξ εἱμαρμένης
Ὅσον μέρος καὶ συ λάβῃς πρέπει νὰ τὸ ὑποφέρῃς.
Ἀτοράχω, ἐφευρίσκων τοὺς πρὸς θεραπείαν τρόπους,
Ὅσον δυνασαι, ὦ φιλε, ἀλλὰ μόνον λέγε τοῦτο·
Εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἡ Μοῖρα πολλὰς θλίψεις δὲν σωρεύει.
Πολλοὶ λόγοι διαφόρως, ἀγαθοὶ καὶ ἐναντίοι,
Τοὺς ἀνθρώπους παρασύρουν ἐπιπίπτοντες ἀλκίμως
Μὴν ἐκπλήττεσαι καὶ φεύγεις, μόνον ἄκουε καὶ κρινε.
Πρὸς τὰ ψεύδη ἔσο πρᾶος θεατὴς καὶ θαρραλαίος·
Ταύτην δὲ τὴν συμβουλήν μου πώποτε μὴ λησμονῆς·
Κανεὶς μὴ σὲ καταπείσῃ διὰ λόγου ἢ δι' ἔργου
Ἢ νὰ πράξῃς ἢ νὰ εἴπῃς τὸ κακὸν καὶ σφαλερόν,
Ἀλλὰ σκέπτου πρὸ τοῦ ἔργου, ὅπως μὴ ἀποτυγχάνῃς·
Ἴδιον κακοῦ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ἀνοήτως.
Σὺ δ' ἐκτέλει ὅσα μόνον πρ ξας δὲν μετανοῇς.
Καὶ ποτὲ μὴ πράττῃς ὅσα δὲν γινώσκεις ἐντελῶς,
Ἀλλὰ μάνθανε τὸ δέον, ἵνα χρείας διὰ βίου
Τὴν τοῦ σώματος ὑγείαν πώποτε μὴν ἀμελῇς.

Ἀλλὰ ἔχε ποταῖ μέτρον κὰι τροφῆς καὶ γυμνασίων,
Μέτρον δὲ πρὸς τοῦτα λέγω ὅσον μόνον δεν λυπεῖ.
Μάθε διαιτὰν νὰ ἔχῃς καθαρὰν καὶ ἁπλουστέραν,
Καὶ φυλάττου νὰ μὴ πράττῃς ὅσα ἐπισύρουν φθόνον.
Ἀκαίρα μὴν ἐξοδεύῃς ὡς ἐξ ἀπειροκαλίας,
Μηδὲ ἀνελευθεριζῶν· ἄριστον παντοῦ τὸ μέτρον.
Πράττε δὲ ὅσα δὲν βλάπτουν, βουλευόμενος πρὸ ἔργου.
Ἔτνον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, φίλε, πώποτε μὴ δέχου
Πρὶν τῶν ἔργων τῆς ἡμέρας καθὲν τρὶς ἀναπολήσῃς,
Τί κατώρθωσα; Ποῦ σφάλλω; Καὶ τί δέον ἠμελήθη;
Ἄρχισε ἀπὸ τὸ πρῶτον καὶ κατὰ σειρὰν τὰ πάντα,
Κατακρίνων τὰ κακὰ, χαίρων δὲ εἰς τὰ καλά.
Ταῦτα πράττε καὶ μελέτα, ταῦτα παντοτε ἀγάπα,
Ταῦτα σε εἰς τὰ τῆς θείας ἀρετῆς θέτουσιν ἴχνη.
Ναὶ μὰ τὸν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ δοντα τὴν τετράδα,
Πηγὴν πηγὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τῆς ἀενάου.
Ἀλλὰ ἔρχου εἰς τὸ ἔργον, ἐτικαλεσθεὶς θερμῶς
Τῶν θεῶν τὴν ἀρωγὴν, ὅταν δὲ κατέχῃς ταῦτα,
Ἐννοεῖς καλῶς τὴν φύσιν τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πῶς ἕκαστον ὑπάρχει, φθείρεται ἡ συντηρεῖται,
Καὶ κατὰ τὸ ἀληθὲς μία περὶ πάν ἡ φύσις.
Μὴ ἀνέλπιδα ἐλπίζων ἢ τὰ ὄντα ἀγνοῶν.
Ὅτι αὐτοπροαιρέτως πάσχοντες φεῦ! οἱ θνητοὶ,
Ἀθλιοι πλησίον ἔχουν τ' ἀγαθὰ καὶ δὲν τὰ βλέπουν,
Οὐδ' ἀκούουν καὶ τὴν λύσιν τῶν κακῶν νοοῦν ὀλίγοι.
Φαίνεται καμμία Μοῖρα βλάπτει τῶν θνητῶν τὰς φρένας
Καὶ ὡς κυλινδροὶ εἰς ἄλλα ἄλλοτε κακὰ κυλοῦνται.
Ἐπὲ δὴ ἡ κακὴ ἔρις ὄπισθεν κρυφὰ τοὺς σπρώχνει
Τὴν ὁποίαν μὴ προσαγῇς, ἀλλὰ ἐρχομένην φεύγε.
Ζεῦ θεὲ ἡ σῶσον πάντας ἀπὸ τὰ πολλὰ κακὰ,
Ἢ τοῖς πᾶσι δεῖξε μόνον τὴν μεγάλην αὐτῶν πλάνην.
Ἀλλὰ, φίλε, μὴ φοβεῖσαι, ἔστι θεῖον θνητῶν γένος,
Καὶ αὐτῆς ἀποκαλύπει τὰ μυστήρια ἡ φύσις.
Καὶ λοιπὸν μετὰ τοιούτων ἔχεις ὅσα παραγγέλλω
Εὔκολα καὶ τὴν ψυχήν σου ἀπὸ πάθη διασώζεις
Μόνον φεύγε, ὡς προεῖπον, τὴν τροφὴν τοῦ σώματός σου,
Καὶ προσπάθει τὴν ψυχήν σου λογικῶς νὰ καθαρίσῃς,
Ὡς ἠνίσχυον τὴν γνώμην στήσας ἐπὶ σεαυτοῦ.
Ὅταν δὲ τὸ σῶμ' ἀφήσας ἔλθῃς εἰς τὸν οὐρανὸν,
Γίνεσαι ἐν ἀθανάτοις θεος ὄχι θνητος πλέον.

Ι. Γ. Δ.

ΣΜΥΡΝΑΪΚΑ.

Οἱ Σμυρναῖοι φιλοτιμοῦνται νὰ φαίνωνται ὡς φιλόκαλοι, φιλόμουσοι, φιλοπάτριδες, εὐαίσθητοι ἄνθρωποι, καὶ τοὺς ἐπαινοῦμεν διὰ τὴν φιλοτιμίαν ταύτην, ὄχι ὅμως καὶ δι' ἔργα συγχρόνως ἀνάλογα τῆς εὐγενοῦς ταύτης φιλοτιμίας. Ἐπιμελούμενοι καὶ περιποιούμενοι ὁπωσοῦν μόνον τὸ Νοσοκομεῖον καὶ ποιοῦντες κατὰ τοῦτο καλλιστα καὶ θεάρεστα κατὰ τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦ χριστιανοῦ καθῆκον, ἀμελοῦσι τὰ σχολεῖα, τὰ τῆς ἐκκλησίας, τὰ τῆς δημογεροντείας, καὶ πᾶσαν ἀνάγκαν περὶ τῶν κοινῶν πρόνοιαν καὶ τὴν δικαίαν σύστασιν, συνεννόησιν καὶ συμπράξιν περὶ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, μὴ φροντίζοντες ὅσον ἔδει οὐδὲ περὶ Ὀρφανοτροφείου, καὶ ὀρφανῶν, οὐδὲ περὶ ἄλλων πτωχῶν καὶ τῶν ἐκθετων βρεφῶν καὶ τῶν λιζομένων ὑπὸ τῆς ἑτεροδοξίας ἢ ἑτεροθρησκειας ψυχῶν, μὴ ἀναγινώσκοντες μηδὲ ἀγοράζοντες ἀναγκαία βιβλία, ἀλλὰ ἐπισκεπτόμενοι πολλοὶ ἐπιμελῶς τὸν Μέλητα, τὸ Ἀλίπεδον, τὴν Καλλιθέαν, τὰς ἐξ χᾶς καὶ πᾶσαν εὔθυμον συναναστροφὴν. καὶ οἱ δὲ νεώτεροι αὐτῶν τοὺς ζαχαροπώλας, τοὺς ῥάπτας, τοὺς κουρεῖς καὶ τοὺς μουσικοὺς καὶ παγοπώλας καὶ παράθυρα καὶ θύρας τῶν οἰκιῶν.

Κολὰ καὶ τα ἔργα ταῦτα τοῦ στόματος, τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν ποδῶν, τοῦ καθρέπτου, ἀλλὰ τέλος πάντων, ἐπειδὴ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον χρειάζεται καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ μαθησις καὶ ἡ πολιτικὴ ἑκάστης κοινότητος ἐπιμέλεια, ὦ φίλοι καὶ ἀδελφοὶ συμπολῖται σᾶς παρακινοῦμεν ἐπαγειλημμένως τοὺς πάντας παλαιοὺς καὶ νέους τοῦ τόπου κατοίκους (ἐπειδὴ οἱ πάντες εἰσὶ Σμυρναῖοι πολῖται) καὶ γέροντας καὶ νέους καὶ ἐμπόρους καὶ τεχνίτας καὶ κτηματίας νὰ ἐπιμεληθῆτε καὶ τὰ κοινα σας περισσότερον αὐξάνοντες καὶ προικίζοντες τὰ Σχολεῖα, συνιστῶντες καὶ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον καὶ προνοοῦντες τι δραστικώτερον περὶ πτωχῶν καὶ ἀπόρων κτλ. Ὑγιαινετε καὶ ἐρρωσθε ἐν Κυρίῳ.

Ι. Γ. Δ.

Εὐχαρίστως καταγραφοῦμεν εἰς τὰς σελίδας τῆς Μελισσης τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Λόγου τοῦ Ἀξιοτίμου Διδασκάλου Ἀ. Ἰσιγόνη, τοῦ ὁποίου τὴν μελέτην συνιστῶμεν πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν ὡς διαπραγματευομένου περὶ Ἀρετῆς καὶ Κακίας, περὶ καλῆς καὶ κακῆς Ἀνατροφῆς, καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, ἅτινα ἐνδιαφέρουσι τὰ μέγιστα τοὺς Κ. Κ. γονεῖς καὶ πάντα ἀνεξαιρέτως πολίτην.

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΕΙΟΥ

ΠΑΡΑ Α. ΙΣΙΓΟΝΗ.

Ἐκ Μουσῶν ἀγαθὼν κλέος ἔρχεται ἀνθρώποισι.
Χρήματα δὲ ζώοντες ἀμαλδύνουσι θανόντων.
(Θεόκριτος).

Οὔτε κόμπου, οὔτ' ἐπιδεικτιάσεως λόγος προσκάλεσε τὴν παρ' ὅσαν ἡμέραν, ἐλλογιμώτατοι καὶ ἔντιμοι Κύριοι! Ὄχι, ὄχι ταῦτα, ἀλλὰ σκοπιμότης, ἀλλὰ σπουδαιότης, ἅτινα ἀπαναγαῦ καὶ πάντοτε πρέπει νὰ ἦναι τὸ ἐλατήριον τῶν διανοημάτων πάσης ψυχῆς φιλομούσου καὶ φιλοκάλου. Καὶ τί ἄλλο σκοπιμώτερον, τί σπουδαιότερον παρὰ τοὺς λογικοὺς καρπὸν, τῆς νεότητος, ἥτις ἐσανεύπω θέλει διαδεχθῇ τοὺς πατέρας αὐτῆς ἐν βιομηχανίαις, ἐν ἐμπορείαις, ἐν πολιτικαῖς καὶ ἐν παντοδαποῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασι, ἅτινα ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν καὶ διεύθυνσιν λογικοῦ ὀρθῶς διδαγμένου καὶ ἀνατεθραμμένου ἀναπτυσσόμενα, θελουσιν ὠσκμέραι παράγειν καρπὸν, ὑλικοὺς τε καὶ ἠθικοὺς ἀφθόνους, οἵτινες ἄλλως σπανίως στεφανοῦσι τοὺς πόνους τῶν διεργαζομένων; Εἶναι ἄρα Κύριοι, ἡ παροῦσα ἡμέρα ἡμέρα ἐκθεσεως τῶν λογικῶν καρπῶν τῆς καθ' ἡμᾶς φοιτώσης νεότητος ἐνώπιον τοῦ οὐρανίου πατρὸς καὶ ἐνώπιον σας. Οἱ καρποὶ οὗτοι ὅσῳ μικροὶ, ὅτῳ εὐτελεῖς κἂν ὑποτεθῶσι παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι, οὐδὲ πρέπει νὰ ἦναι περιφρονητέοι, οὐδὲ ἀδιαφορεῖ, παντος πολίτου ψυχὴν, ἀλλὰ μᾶλιστα πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προτογενῆ σπέρματα, τα ὁποῖα ἡ διάπυρος ἡμῶν προθυμία καὶ ζῆλος διακαὴς προτίθενται νὰ ἐκθρέψωσι καὶ ἐπαυξήσωσιν, ἐφ' ὅσον αἱ ὑλικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἡμῶν δυνάμεις συγχωροῦσιν. Ἐν τῇ Πολιτικῇ Κοινωνίᾳ καθ' ἕκαστον τῶν μελῶν αὐτῆς ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ προόδον, εἰς τὴν εὐκοσμίαν καὶ εὐημερίαν αὐτῆς. Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον παρῆτησεν ὁ ἄνθρωπος τὰ ὄρη καὶ τὰς ἐρήμους καὶ κατῴκησεν εἰς Πόλεις καὶ εἰς Κώμας, ἵ α συνοπουργῶνται ἀλλήλοις, καὶ καλλιεργοῦντες νοῦν καὶ καρδίαν φθάσωσι τὸν ὑψηλὸν ἐκεῖνον προορισμὸν, εἰς τὸν ὁ τοῖον ἀπ' αἰῶνος προώρισται ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ Πλάστου Θεοῦ. Τὶς δὲ ὁ προορισμὸς οὗτος, κινδυνεύει, ὡς μὴ ὤφειλε, νὰ ἀγνοῆται ὑπὸ τῆς πλείστης μερίδος τῆς ἀνθρωπότητος, αὐτῆς, ἥτις ἀποπλανωμένη κατὰ τὸν βίον ὑπὸ τῶν κοσμικῶν μερίμνων ἐμπίπτει ἀνεπαισθήτως εἰς τοὺς βρόχους τοῦ θανάτου, καὶ καταβυθίνει ἐλεεινῶς τὰς σκοτεινας βαθμίδας τοῦ τάφου, ὑπὸ τὴν πλακα τοῦ ὁποίου καλύπτεται αἰωνίως ἀκλεὴς καὶ ἀνώνυμος. Διὸ δὴ παρακολουθοῦντες, καὶ ἡμεῖς ἔτος ἐπικρατοῦν ἐν τοιαῖς δὲ ἡμέραις, ἐπιγειροῦμεν σήμερον, ἀντιπαραθέτοντες τὴν ἀπαίδευτον καὶ ἀπολίτιστον κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην καὶ πολιτισμένην, ἵνα καταδείξωμεν τὴν διαφορὰν, πεποιθότες ὅτι ἐκπληροῦμεν καθῆκον κοινωνικὸν, ἄλλως τε δυνάμενον νὰ ὠφελήσῃ κἂν μικρὸν ἂν ὄχι ἄλλους, τοὐλάχιστον αὐτοὺς τοὺς ἰδίους μαθητὰς, οἵτινες σκοπιμώτερον ἴσως παντὸς ἄλλου θελουσιν ἀκροασθῆ τοὺς λόγους ἡμῶν.

Εἶναι ἤδη ἐκ τῆς πείρας ἀποδεδειγμένον ὅτι ὁ ἄνθρωπος γεννώμενος ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ ἐγκαταλιμπανόμενος τὴν ἐπίῤῥοιαν αὐτῆς ἀποβαίνει ἀπαράλλακτον ὁμοίωμα τοῖς ἄγριοις καὶ ὀρεσιτρόφοις θηρίοις, ἄγλωσσος, ἀνέστιος καὶ παντὸς ἀνεπιστήμων, μόνην μεν κατοικίαν ἔχων τὰ σπήλαια καὶ τὰς ὤπας τῆς γῆς, πλανώμενος δὲ ἐν δρυμοῖς καὶ ὄρεσιν, οὐδεν ἄλλο ἐπιζητῶν, ἢ νὰ κορέσῃ τὴν ἀκόρεστον αὐτοῦ θηριωδίαν, σπαράττων πᾶν τὸ προστυχὸν, καὶ σπαραττόμενος ὑπὸ τῶν ὁμοίων· ἢ περιφερεται ἐπὶ τῶν εὐφορωτάτων πεδιάδων γυμνὸς καὶ λιμώττων, ὡς νὰ μὴν ἐδύναντο δηθὲν νὰ χορτάσωσιν αὗται τὴν πεῖναν αὐτοῦ καὶ νὰ ἐνδύσωσι τὴν γυμνότητά του ὑπὸ τῶν ἰδίων χειρῶν καλλιεργούμεναι· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ ἐξεταζόμενος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀπαιδεύτου καὶ ἀπολιτίστου αὐτοῦ καταστάσεως δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ θέαμα ἐλέους καὶ φρίκης· ἡ καρδία του πάλλει ὠσημμραι ὑπὸ δειλίας καὶ φόβου, ἡ σκληρύνεται θηριωδῶς ἐναντίον τῶν ὁμοίων του, τῶν ὁποίων τὰ σπλάγχνα πολλάκις σπαράττει ἀναιτίως. Δὲν ἀναπαύεται ὑπὸ τὴν γλυκυτάτην σκιὰν τῆς εὐνομίας, οὐδ' ἀπολαμβάνει τοὺς ζωηφόρους καρποὺς αὐτῆς, ἐργαζόμενος ἔργον τι ὠφέλιμον εἰς ἑαυτόν τε καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν· ψεῦδος, ἀπάτη, δολιότης καὶ χαμερπὴς κολακεια εἶναι τὰ ὄργανα τῆς βιομηχανίας του καὶ τὰ μέσα τῆς ζωῆς του· ἔθνος δε, πατρὶς καὶ θρησκεία εἶναι δι' αὐτὸν λέξεις ἀσήμαντοι καὶ ψυχραὶ εἰς τὴν καρδίαν του· ἂν δὲ καί ποτε φανῇ ἐπικαλούμενος τὰ ἱερὰ ταῦτα ὀνόματα, δεν εἶναι εἰμὴ ἀναιδης ὑποκρισία, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καλύπτεται σκοπὸς ἀπάτης, ἢ καὶ ἄλλης κακίας πρηχείρου εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὴν καρδίαν τοιούτων ἐξωλέων ἀνθρωπαρίων. Παραιτήσον τώρα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον καὶ μετάβηθι πρὸς τὸν ἕτερον τὸν καλῶς ἀνατεθραμμένον καὶ ὀρθῶς διδαγμένον. Οὗτος ἀπαράλλακτος εἰκὼν καὶ ὁμοίωμα τοῦ Πλάστου Θεοῦ, θεωρεῖ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν ὑπὸ τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῆς λέξεως, ἑνωσιν πολλῶν ἀνθρώπων εἰς ἓν σῶμα, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη ἀνάγκη νὰ ἦναι εἰς ἀλληλέγγυον συμφωνίαν καὶ ἁρμονίαν, νὰ ὑποτάσσωνται εἰς μίαν καὶ μόνην θέλησιν τὴν θέλησιν τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, νὰ κινῶνται καὶ ἐνεργῶσιν ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν τάξιν καὶ δύναμιν, ἐργαζόμενα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων ἔργον τι χρήσιμον εἰς τὴν ὑπαλληλίαν τοῦ ὅλου. Ὅθεν ἀπαρκῶν εἰς ἑαυτὸν συντρέχει προθύμως τὰ κοινὰ συμφέροντα ὡς ἴδιά του, ἀναπαύεται ὑπὸ τὰ γλυκέα αἰσθήματα τῆς συγγενείας, τοῦ Πατριωτισμοῦ καὶ τῆς φιλανθρωπίας, καὶ ἐπιμελεῖται ἀνενδότως τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων του, ἵνα ἀποκαταστήσῃ αὐτὰ πολίτας τιμίους, ἐναρέτους καὶ οὐχ ἥττον ἑαυτοῦ ὠφελίμους εἰς τὴν Κοινωνίαν. Καὶ διὰ νὰ εἴπω καθ' Ὅμηρον « οἷος πέφυται, τοῖ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι. » Παραβάλε ἤδη τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ πρώτου πρὸς ταύτην τοῦ δευτέρου· θεώρησον ἐκεῖνον μὲν ὑπὸ τὴν ἐλεεινὴν καὶ φρικώδη παραμόρφωσίν του, τοῦτον δὲ ὑπὸ τὴν ἀληθινὴν λογικὴν μόρφωσίν του. Ἐκεῖνον μὲν ὡς κτῆνος κυλιόμενον εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἀμαθείας, τῆς κακοηθείας καὶ τῶν παθῶν, τοῦτον δὲ προβαίνοντα ὡσημέρωι ὡς ἀνέφελος ἥλιος εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀναπτύξεως τῶν λογικῶν δυνάμεών του, διασχίζοντα ὡς ὑψηπέτης ἀετὸς τὰ νέφη, ἀναβαίνοντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καταμετροῦντα τοὺς ἀστέρας, διαγράφοντα τὰς κινήσεις καὶ τὰς ἀποστάσεις αὐτῶν, διαπερῶντα τα ἀχανῆ πελάγη τῶν ὠκεανῶν διὰ νὰ γνωρίσῃ τὰ ἀπώτατα τοῦ Κόσμου μέρη, ἐπινοοῦντα Παγκοσμίους Ἐκθέσεις, καὶ κυβερνῶντα θαυμασίως τὸ σκάφος τῶν πολιτικῶν τοῦ Κοσμου Κοινωνιῶν. Καὶ δι' ἐκεῖνον μὲν θέλεις φωνάξειν τὸ « ὦ Ζεῦ ἀπώλωλεν ἁ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετά. » διὰ τοῦτον δὲ τὸ « ὡς ἐμεγαλύνθη τα ἔργα σου Κύριε. » Διὰ τοῦτο δὴ καὶ αἱ πόλεις ἐκεῖναι αἱ συνιστάμεναι ἀπὸ οἰκογενείας πεπλασμένας μὲ το φύραμα τῆς ἀρετῆς καὶ καλῶς μορφωμένας εἶ αι ἔμψυχος εἰκὼν τῆς εὐδαιμονίας· δεν ἀκούονται ἐκεῖ μεμψιμοιρίαι καὶ στεναγμοὶ βίας ἢ πτωχείας· ὁ χρόνος τῆς ζωῆς τῶν πολιτῶν μερίζεται εἰς ἀσχολίας ὠφελίμους, εἰς ἀνέσεις τιμίας,

καὶ εἰς λογικὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἥλιος ἀνατέλλει διὰ νὰ φωτίζῃ τὰς ἐργασίας τῶν λογικῶν πλασμάτων τοῦ Ποιητοῦ των, καὶ δύει διὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτὰ καιρὸν ἀναπαύσεως, ἀρίνων ἐπὶ τῶν βλεφάρων των γλυκὺν καὶ ἀτάραχον νυσταγμόν. Καὶ τὸ ἔθνος δὲ τὸ συγκροτούμενον ἀπὸ τοιαύτας πόλεις εὐημερεῖ ἄφευκτα κατὰ τοὺς ἀπταίστους νόμους τοῦ αἰωνίου νομοθέτου τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν. Προχωρεῖ ὡσημέραι ἐπὶ τῶν ἰδίων δυνάμεων εἰς τὸν δρόμον τῆς τελειότητος, καὶ κραταιοῦνται εἰς τὰ μέσα τῆς ἠθικῆς του διατηρήσεως. Ἔθνη ἀπεναντίας, πόλεις, οἰκογένειαι ἔνθα τὸ ἀληθινὸν φῶς τῆς Παιδείας καὶ τῆς ὀρθῆς ἀνατροφῆς δὲν ἐπέλαμψε, δυστυχοῦσι, παρακμάζουσι, πιπτουσιν. Ἐκεῖ λύπαι, ἐκεῖ ὀδύναι καὶ στεναγμοί, ἐκεῖ διαιρέσεις καὶ διαπληκτισμοί, ἐκεῖ ἅμιλλαι πονηραί, ἐν αἷς ἀληθῶς ὁ νικήσας ἀθλιώτερος τοῦ ἡττηθέντος· τὸ ἓν μελος τοιούτων κοινωνιῶν βρῃ εἰ τὸ ἕτερον εἰς τὸν κεκμηνισμόν του, καὶ τὰ πάντα συντρεχουσι τὸν ὄλεθρόν των. Μάρτυς ἀψευδὴς τῶν λόγων μου εἶναι αὐτὴ ἡ Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων καὶ Νεωτέρων Ἐθνῶν, ἐνθα ἐναργέστατα καταφαίνονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς Παιδείας καὶ τῆς Ἀπαιδευσίας. Ἐκεῖ θεωρεῖ τις ἔθνη καὶ λαοὺς ἀκμάσαντας ἑκατοντάδας ἐνιαυτῶν, ἐνόσῳ περιέθαλπον ὑπὸ τοὺς κόλπους των Σωκράτας, Ἀριστείδας, Σόλωνας, Θεμιστοκλεῖς, Περικλεῖς, Πλάτωνας, Ξενοφῶντας, Φωκίωνας, Ἰσοκράτας, Εὐριπίδας, Μιλτιάδας, Κίμωνας, Αὐγούστους, Ὁρατίους, Τάκιτας, Φαβρικίους, καὶ πλείονας ἄλλους, οὓς ἐπιλείψει με ὁ χρόνος διηγούμενον, παρακμάσαντας δὲ, δουλωθέντας καὶ τέλος καταστραφέντας, ἀφοῦ παρεισέδυσεν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἡ Ἀπαιδευσία, ἡ Κακοήθεια καὶ ἡ Ἀναισχυντία. Ἀλλὰ τί λέγω Ἱστορίαν, ἐν ᾧ ἡμεῖς αὐτοὶ δυναμεθα νὰ χρησιμεύσωμεν ὡς ἐξαίρετον παράδειγμα τοῦ λόγου μου; Τίς εὐτυχήσας νὰ ἐκτραφῇ μὲ τὸ γλυκὺ γαλα τῆς Παιδείας καὶ Ἀρετῆς δὲν ἀπολαύει ὡσημέραι τὴν ἡδύτητα τῶν καρπῶν τῶν ἰδίων ἔργων; τίς δὲν ἐπαναπαύεται εἰς τὸ γλυκὺ αἴσθημα τῆς εὐταξίας καὶ κοσμιότητος τῆς οἰκογενείας του; Ἀπεναντίας τίς ἀτυχήσας παιδείας καὶ χρηστῆς ἀγωγῆς δὲν τοράσσεται καὶ δὲν θορυβῆται νυκτός τε καὶ ἡμέρας ὑπὸ παντοίων ἀτυχημάτων καὶ ποικίλων πειρασμῶν; τίς δὲν βαρυστενάζει διὰ τὰς ὀλεθρίους συνεπείας τῆς κακῆς ἀγωγῆς τῆς οἰκογενείας του; Πιστεύω καὶ πιστεύω ἀδιστάκτως ὅτι παραδείγματα καὶ τούτου καὶ ἐκείνου ἀπαντῶμεν ἀπειράριθμα μεταξὺ ἡμῶν, ἂν ἀπροκαλύπτως πάσης φιλαυτίας καὶ ἐγωϊσμοῦ δὲν ὑπολαμβάνωμεν Κακὴν Τύχην τοὺς καρποὺς τῆς ἀπαιδευσίας καὶ τῆς κακῆς ἀγωγῆς. Μόνη, μόνη ἄρα ἡ Παιδεία καὶ ὀρθὴ Ἀνατροφὴ δύναται νὰ ἀποπλύνῃ καὶ θεραπεύσῃ τὰ τραύματα τῆς Ἀπαιδευσίας καὶ Κακοηθείας, νὰ εὐθύνῃ νοῦν καὶ καρδίαν, καὶ νὰ ᾖναι ἰσχυρὸν ἀλεξιφάρμακον ἐναντίον πάσης κακίας.

Καὶ ὅμως δὲν πρέπει ἴσως νὰ παρασιωπήσωμεν ἐνταῦθα ἀλήθειαν, ἥτις δυστυχῶς ἐπιβαρύνει τὸν αὐχένα τῆς Μεγαλοπόλεως Σμύρνης· πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἄλλοτε μὲν πολυύμνητος αὕτη Σμύρνη διά τε τὰ Δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ αὐτῆς ἐκπαιδευτικὰ Καταστήματα, ἡ ἄλλοτε καὶ εἰς δεινοτέρας ἐποχὰς διδοῦσα ἀπανταχοῦ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ὡς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Πρωτεύουσαν, δείγματα φιλομουσίας καὶ διανοητικῆς προόδου, παραχωρεῖ σήμερον, κρίμασινοὶ οἶδε Κύριος, τὸ κλέος τοῦτο, οὐ μόνον εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας περιφήμους πόλεις ἥττονας αὐτῆς κατά τε τὸν πληθυσμὸν καὶ τὰ ὑλικὰ μέσα. Καὶ ἐν ᾧ ἐδύνατο νὰ τρέφῃ ὑπὸ τοὺς κόλπους της Γυμνασια καὶ Λύκεια ἱκανὰ νὰ ἐκπαιδεύωσι τὰ τέκνα αὐτῆς, καταναγκάζεται, ἀφειδῶς δαπανῶσα, νὰ ἀποστέλλῃ αὐτὰ ἀλλαχόσε καὶ δι' αὐτὰ ἀκόμη τὰς προκαταρκτικὰς μαθήσεις. Τὸ δὲ αἰσχιστον πάντων ἀναγκάζεται νὰ ἐμπιστεύηται τὴν ἀνατροφὴν αὐτῶν εἰς Ἱερεῖς καὶ Καλογραίας ἀλλοθρήσκους ἐγκλειουσαι αὐτὰ εἰς Γυμνάσια καὶ Θυλεοκομεῖα Ἰησουϊτικά, ἔνθα ἐν ᾧ εἰς μάτην καταδαπανῶνται χρήματα καὶ χρόνος, οὐχ ἧττον διακυβεύεται καὶ ὁ ἠθικὸς καὶ θρησκευτικὸς αὐτῶν χαρακτὴρ διὰ τὸ νήπιον καὶ τρυφερὸν τῆς ἡλικίας των.

Πρὸς σᾶς δὲ, ὦ φίλοι μαθηταί, περαίνω τὸν λόγον μου πρὸς σᾶς, διότι σεῖς εἰστὲ τὸ ἀντικείμενον καὶ τοῦ λόγου καὶ τῆς καθημερινῆς ἡμῶν διδασκαλίας. Εἰς ἐσᾶς, διότι ὑμεῖς ἐστὲ ἡ ἐπερχομένη γενεά, εἰς ἣν τὰ βλέμματα πάντων ἀποβλέπουσιν· φοβήθητε τὸν Θεὸν τὸν Ποιητὴν καὶ Πλάστην ἡμῶν, τὸν δοτῆρα τῶν φώτων, ὅ, τις καθ' ἑκάστην ἀρᾶτως παρίσταται ἐνώπιόν σας, ἵνα βραβεύσῃ μὲν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τοὺς πόνους τῶν ἐπιμελῶν, κολάσῃ δὲ τὴν ὀκνηρίαν τῶν ἀμελῶν· αἰδέσθητε τὰς Μούσας, αἵτινες ἐφ' ὑψηλῶν ἐδωλίων καθήμεναι πλέκουσι στεφάνους, ἵνα τοὺς ἀγῶνας ὑμῶν στεφανώσωσιν. Ἔχετε γονεῖς τὰ πάντα ἐπὶ τοῦ Βωμοῦ τῆς Παιδείας θυσιάζοντας ὑπὲρ τῆς προκοπῆς σας· ἔχετε Διδασκάλους μετὰ ζήλου ἀπαραμειώτου καὶ πόνων ἀκαμάτων τὸ λογικὸν τοῦ νοός σας πηδάλιον διευθύνοντας εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀναπτύξεως. οὐδὲν ἄρα λείπεται, ἡ πρυθυμία καὶ ἐντελὴς ἀφοσίωσις ὑμῶν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς σπουδῆς, ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι ἀναδειχθῆτε πολλαπλασίως ἱκανώτεροι συγκριτικῶς πρὸς τὰ παρόντα, καὶ δικαιώσαντες διὰ τούτου τὰς προσδοκίας ἁπάντων, ἀκούσητε τὴν εὐκταίαν φωνήν.

« Ὄλβια τέκη, τρισόλβιοι γεινάμενοι. »

Τῇ 29 Ἰουνίου 1851.

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Οἰκτρὰ οἰκτροτάτη τῆς Σμυρναϊκῆς δημοσίου παιδείας ἡ κατάστασις φαίνεται. Ἡ Σμύρνη ἡ ὡραιοτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἔχασε τὴν παλαιάν της ἐκείνην πρὸς τὴν παιδείαν εὐκλειαν, καὶ ὡς λύχνος ὅστις ἀκαταπαύστως καίει τὴν θρυαλλίδα στερημένος ἐλαίου μέχρις οὗ κατασβεσθῇ καὶ ἀφήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ σκοτίᾳ, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ Σμυρναϊκὴ ἐκπαίδευσις ὁμοιάζει σήμερον. Τὰ φῶτα τοῦ λύχνου της τόσον ὀλίγον φέγγουν ὥστε καὶ τρεμοσβύνοντα μηνύουν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὴν ἀποσβεσίν των.

Ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἐννοήσω-

Ἀς συνέλθωμεν, Συμπολῖται, ἀς διώξωμεν τὴν ῥαθυμίαν ἥτις μᾶς κατέχει, ἀς μορφώσωμεν τὰ τέκνα μας *ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου*, διότι οὕτω θέλει καὶ ὁ Θεός. Ἀς συναισθανθῶμεν τὸ βάρος τῶν καθηκόντων μας καὶ ἀς ὑποστηρίζωμεν τὸ ἀγλαὸν τοῦτο καταγώγιον ἄνωθεν τοῦ ὁποίου περιίπτάμεναι αἱ Μοῦσαι θρηνοῦν διὰ τὴν ἀποξένωσίν των. Ἀς μιμηθῶμεν τὴν προθυμίαν τοῦ πρώτου ἱδρωτοῦ αὐτῆς *Παντολέοντος Σεβαστοπούλου* τοῦ ὁποίου τὸ κλέος εἶναι οὐρανομῆκες. Μὴ φαινόμεθα κατώτεροι τῶν γειτόνων μας Λεσβίων, οἵτινες ὄχι μόνον Σχολὴν, ἀλλὰ καὶ Γυμνάσιον ἔχουσιν, καὶ ἡμεῖς οὔτε Σχολὴν δυνάμεθα νὰ διατηρήσωμεν. Ἀς ἐμψυχόσωμεν διὰ τοῦ παραδείγματός μας Σχολάρχας καὶ διδασκάλους, οὗτοι ἐξεπλήρωσαν τὰ χρέη των κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κόκνως καὶ ἐπιμελῶς, τοῦτο εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἀς ἐνθαρρύνωμεν διὰ τῆς παρουσίας μας τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν καὶ τότε θὰ ἰδῶμεν κηπους ἀξίους καὶ ἀγλαοὺς, διότι ἀγλαῶς καὶ ἀφειδῶς ἐσπείραμεν, καὶ μετ' εὐλογίας θὰ θερισωμεν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΡΕΒΑΣ.

ΛΟΓΟΣ

Εὐχαριστήριος καὶ συντακτήριος τοῦ ἱεροδιδασκάλου μοναχοῦ Δημητρίου Εὐελπίδου, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης τὴν 7 Ἰουλίου 1851.

Παναγιώτατε Δέσποτα, Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος!

Ἡ στιγμὴ αὕτη· στιγμὴ προωρισμένη· στιγμὴ προσδοκωμένη· στιγμὴ περιπόθητος, αἰσίως ἐπιστᾶσα, ποῖα αἰσθήματα δὲν διεγείρει εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων ὑμῶν; Ἡ τοῦ Θεοῦ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πενταετίαν ὅλην θρέψασα καὶ παιδεύσασα ἡμᾶς, ἤδη δι' ὑμῶν τῶν ἁγιωτάτων αὐτῆς Πατριαρχῶν καὶ Ἀρχιποιμένων αἴρουσα τὰς χεῖρας, εὐλογεῖ ἡμᾶς τὴν εὐλογίαν τοῦ Κυρίου αὐτῆς, καὶ Πνευματικὰς χοροστασίας συγκροτοῦσα, ἐγχειρίζει τὸ ἔντιμον τῆς Ἱερᾶς Θεολογίας Δίπλωμα, ἀπολύουσα ἐν εἰρήνῃ καὶ παραπέμπουσα εἰς τὴν περὶ ἡμῶν ὑπερτάτην Βουλὴν τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἀπολυόμενοι οὕτω περιφανῶς, ὁποία διαθέσει ψυχῆς καὶ τίνι γνώμῃ καὶ τρόπῳ ὀφείλομεν ἵνα ἀναχωρήσωμεν; — Αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες ἀνεχώρησαν καὶ οἱ τῆς Βηθλεὲμ Ποιμένες, γενόμενοι οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι τῶν μυστηρίων, ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον. Αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες ἀνεχώρησαν καὶ οἱ τοῦ Κυρίου Ἀπόστολοι ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου εὐλογήσας ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Κόσμον. Αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες εἶναι λοιπὸν δίκαιον, ἵνα ἀναχωρήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῆς νέας ταύτης Σιὼν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας· Τοῦτο ἔκριναν ἑαυτῆς χρέος ἡ τῶν Συναδελφῶν μου χορεία· τοῦτο ἀνέθεσεν εἰς ἐμέ. Εὐτυχὴς λοιπὸν ἐγὼ, Ἁγιώτατοι Πατέρες! ἐὰν διὰ τῶν ὑμετέρων εὐχῶν ἐκπληρώσω τὴν τῶν συναδελφῶν μου ὑποχρέωσιν, τὸ ἱερώτατον καὶ ἀναπόφευκτον ἡμῶν χρέος, ἵνα ἀναχωρήσωμεν, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν, εὐγνωμονοῦντες εἰς τοὺς εὐεργέτας, ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν, εἴδομεν καὶ ἀπηλαύσαμεν, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς ἡμᾶς.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὅστις κατὰ τὰς ἀψευδεῖς αὐτοῦ ὑποσχέσεις εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐκκλησίαν, ὅτι ἑτοιμάζει καὶ τὰ θεμέλια αὐτῆς σάπφειρον, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς ἴασπιν, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτῆς διδακτοὺς αὐτοῦ, θαυμασίως ἐστερέωσε διὰ τοῦ ὑψηλοῦ Αὐτοῦ βραχίονος, ἀντὶ ἐκείνων τῶν παλαιοτέρων τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἀντιοχείας, καὶ τῆς πρὸ ἡμῶν διαλαμψάσης Ἀθωνιάδος Ἀκαδημίας, τὴν Σχολὴν ταύτην, Σχολὴν ἱεράν, Σχολὴν θεολογικὴν, ἐν ᾗ ἡ αὐτοῦ ἀμώμητος Νύμφη, γαλακτοτροφήσασα καὶ ποτίσασα ἡμᾶς διὰ τῶν ἑαυτῆς μαγῶν, τῶν δύο τοῦ Κυρίου αὐτῆς Διαθηκῶν, καὶ διανοίξασα τὸν νοῦν ἡμῶν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφὰς, παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς καὶ Τριάδα Μοναδικὴν Θεολογικὴν, καὶ Μονάδα Τριαδικὴν ὑμνεῖν, καὶ διδάξασα ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνᾶ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴτις ἀρετὴ καὶ εἴτις ἔπαινος· τελευταῖον δὲ ἐγχειρίσασα καὶ τὴν παρ' αὐτῇ διατηρουμένην τῶν θεοσόφων ἡμῶν πατέρων παρακαταθήκην, καὶ κοσμήσασα τοῖς ὅπλοις τοῦ Πνεύματος, καὶ τῷ ὑψηλῷ ἀξιώμασι τῶν Διδασκάλων τῆς Ἱερᾶς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Θεολογίας, ἐνδεικνυμένη καὶ ἀναμιμνήσκουσα τὰ τῶν Πατέρων ἐπιτηδεύματα, διδοῦσα ὄργανα προς τὴν Πατρῴαν ἀρετὴν, ἀποστέλλει ἡμᾶς διὰ τῶν ἑαυτῆς εὐχῶν, ὅπου ὁδηγήσει ἕκαστον ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ.

Ταῦτα δὲ πάντα μετὰ Θεοῦ εἰς τίνα ἄλλον ὀφείλομεν, εἰμὴ εἰς ὑμᾶς καὶ τὸν Σεβαστὸν ἡμῶν Διδάσκαλον, Πατέρες ἡμῶν ἁγιώτατοι καὶ σεβασμιώτατοι; Ἀλλὰ τίς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ἔπαινον τῆς Ποιμαντικῆς ὑμῶν καὶ ὄντως Ἀποστολικῆς Προνοίας τε καὶ φροντίδος, ἣν ἀνελάβετε ὑπὲρ παντὸς τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος οὐ μόνον ἀνεγείραντες τὴν ἱερὰν ταύτην Σχολὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλῶν ἀγώνων διατηροῦντες, αὐτὴν καὶ καταρτίζοντες καὶ καθημέραν τελειοποιοῦντες; Διὰ ταῦτα πάντα εὐγνωμονεῖ μὲν ἅπαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, εὐγνωμονοῦμεν δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ ἐλάχιστοι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἰς πάντας μὲν τοὺς ἱεράρχας τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἰδίως δὲ εἰς τὴν Σεβαστὴν Ἐφορίαν, διὰ τῆς Πατρικῆς φροντίδος τῆς ὁποίας εἰσαχθέντες, τραφέντες καὶ παιδευθέντες, ἀξιούμεθα σήμερον, λαβόντες τὸν Θεολογικὸν στέφανον, ἵνα ἀποτίσωμεν εἰς ὑμᾶς τὸν τῆς μεγάλης ἡμῶν εὐγνωμοσύνης φόρον· Εὐγνωμονοῦμεν, ναί, Πανσέβαστοι εὐεργέται! κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν. Ἀπολάβετε λοιπὸν Πατέρες Θεόσδοτοι! τοὺς καρποὺς τῶν ὑμετέρων

μάσια. Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν Ποιητικά τινα δοκίμια μαθητοῦ τινος τοῦ Λυκείου τοῦ Κ. Δημητρίου Βικέλλα ὄχι εὐκαταφρόνητα· δοκίμια μὲν ἀλλ' ὑποσχόμενα γεναῖόν τι καὶ καλόν.

πόνων. Θερίσατε καὶ τὰ τρίτα ταῦτα δράγματα τῆς εὐλογημένης ταύτης ἀρούρης, τὴν ὁποίαν οὕτω δαψιλῶς ἀρδεύετε. Ἰδοὺ τὰ ὑμέτερα τέκνα σήμερον προσφέρουν ἑαυτὰ ὅλη ψυχῇ καὶ ὅλαις αὐτῶν ταῖς δυνάμεσιν εἰς τὴν διὰ βίου ὑπουργίαν τῆς Μητρὸς ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ ποία παρ' ἡμῶν ὀφειλὴ ἐπωφείλεται καὶ εἰς Σὲ, Σ δαστὲ καὶ πολυαγάπητε ἡμῶν Πάτερ καὶ Διδάσκαλε! Σὺ γενόμενος ὄργανον τῶν ὑψίστων τοῦ Θεοῦ βουλῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀνέδειξας μὲν πολλὰ καὶ ἄλλα ἐν Πνεύματι τελειούμενα ἐκ τῆς Θεολογίας τέκνα, ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καταγγέλλοντα, γεννᾷς δὲ ἤδη καὶ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς μετὰ πολυοδύνους στεναγμοὺς, ἀφοῦ δὲν ἔπαυσας πενταετίαν ὅλην λόγῳ καὶ ἔργῳ διδάσκων ἡμᾶς, καὶ νουθετῶν νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ πάντας καὶ ἕνα ἕκαστον ἡμῶν πολλάκις δὲ καὶ μετὰ δακρύων. Δι' ὅλα ταῦτα τὰ μὲν τῆς Ἐκκλησίας ὑπομνήματα θέλουσι μνημονεύει τὸ ὄνομά σου μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν Ποντάκων, τῶν Κλημέντων, τῶν Ὠριγενῶν, τῶν Εὐγενείων. Ἡμεῖς δὲ ἔχοντές σε ἐγκεχαραγμένον ἐν ταῖς πλαξὶ τῶν καρδιῶν ἡμῶν, δὲν θέλομεν λησμονήσει οὔτε τοὺς καθημερινοὺς πόνους, καὶ τὰς ἀλλεπαλλήλους διανυκτερεύσεις, οὔτε τὴν παρὰ Σοὶ εὐτυχοῦσαν ἵνα σπουδάζῃ γενεὰν τοὺς διὰ Σοῦ ἀδελφοὺς ἡμῶν γενεὰν ἱερὰν καὶ σεμνοπρεπῆ, γενεὰν ζητούντων τὸν Κύριον. Ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακὼβ, οὔτε τὴν ἱερὰν ταύτην Σχολὴν, τὴν ὁποίαν ἀγαθὴν κουροτρόφον καὶ ἀληθῆ Μητέρα ἐπιγινώσκοντες, ἄκοντες καὶ δακρυρροοῦντες ἐγκαταλείπομεν σήμερον, ἀναφωνοῦντες περὶ αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν, ὅ,τι καὶ ὁ Πέτρος περὶ τοῦ Θαβὼρ, Κύριε, καλὸν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, ἵνα διὰ βίου κατεντρυφῶμεν εἰς τὰ γλυκέα λόγια τοῦ Θεοῦ, τὰ ὑπὲρ μέλι τῷ στόματι ἡμῶν, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ κρείττόντι περὶ ἡμῶν, ὡς ἔοικε, προβλεψαμένου, ἀκολουθοῦντες τὸν ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Προνοίας διαχαραχθέντα εἰς ἡμᾶς δρόμον ἀναχωροῦμεν, καὶ ἀναχωροῦμεν αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεὸν, ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν καὶ εἴδομεν, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς ἡμᾶς.

Ἀλλὰ πρὶν γενώμεθα ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ τούτου περιβόλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔσχατον ἤδη παρουσιάζομεν, ἀκουσθήτω παρὰ τῆς σεμνῆς ταύτης καὶ ἱερᾶς ὁμαγύρεως ὡς τελευταῖος ἦχος τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν χειλέων ὁ συντακτήριος τῆς ἡμετέρας ἀναχωρήσεως: χαίρετε σύμπαντες ἡμῶν εὐεργέται, πατέρες καὶ προστάται καὶ κηδεμόνες ἰσόβιοι, καὶ τὰς ἱερὰς ἡμῶν χεῖρας ἐπάρκντες καταστέψατε ἡμῶν τὰς προκλινεῖς κεφαλὰς, διὰ τῆς ὁμοφρόνου ὑμῶν καὶ θεοπειθοῦς εὐχῆς καὶ εὐλογίας, ἵνα συμπαροῦσα στηρίζῃ ἡμᾶς καὶ ἐνισχύῃ εἰς τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα τῆς τοῦ θείου λόγου διακονίας, κατορθοῦσα εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. Χαῖρε καὶ σὺ... ὦ σεμνὴ διαστάσεως! ὦ σπασαγμὲ καρδίας!... ὦ πάτερ, πολυπόθητον εἶδος καὶ ὄνομα! οὗτινος ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων βιαίως καὶ ἀδυνήρως ἀποσπώμεθα. Χαῖρε ἱερὰ Κορυφὴ, καὶ δέχου τοὺς θερμοὺς τῶν δακρύων ἡμῶν σταλαγμοὺς, τελευταῖον ὑπόμνημα τῆς ἀπείρου τῶν τέκνων σου εὐγνωμοσύνης, ἐπὶ ὅσων ἱδρώτων ἐξέχεας, ἐπὶ ὅσων κόπων καὶ μόχθων, καὶ στενοχωριῶν καὶ ἀσθενειῶν, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἡμῶν ἀνέτλης καὶ ἐκαρτέρησας. Συγγνώσεων δὲ οἷα Πατὴρ φιλόστοργος, εἴτι σοι ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως ἐν τοσούτων ἐτῶν διαστήματι παρεπικράναμεν, ἐλυπήσαμεν, ἢ παρωξυναμεν μὴ διαλίπης καὶ μακρόθεν ἀγαπῶν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὼν δίδασκε ἡμᾶς, καὶ συμβούλευε, καὶ σχολάρχει διὰ παντὸς εὐρύχωρον σχολαρχίαν εἰς τὴν κληρωθεισαν ἑκάστῳ λῆξιν. Χαίρετε Διδάσκαλοι, ὅσοι ὑπὲρ ἡμῶν ἀληθῶς ἐκοπιάσετε.

Χαίρετε συμμαθηταὶ καὶ φίλοι, ἀδελφοὶ ὁμόψυχοι, ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, ἦλθε τέλος ἡ ὥρα ἵν' ἀποχωρησθῶμεν, καὶ νὰ ἀφήσωμεν ὑμᾶς μακαρίους τῆς εὐκληρίας. Καὶ ἡμεῖς μὲν ἐν' ὅσῳ ἕκαστος διαμένει εἰς ἣν ἐκλήθη κλῆσιν, ἐν ὅσῳ ἕκαστος λαμβάνει τὰ ἱερὰ τοῦ πνεύματος πυξίον, καὶ πᾶν ἄλλο τῆς σοφίας ἀποκύημα, θέλομεν ἐνθυμεῖσθαι ὑμᾶς μεθ' ὧν διατρέχομεν τὸ στάδιον τῆς ἱερᾶς παιδείας, μεθ' ὧν δικνύσαμεν τὰς μακαριωτέρας καὶ εὐδαιμονεστέρας ἡμῶν στιγμὰς, μεθ' ὧν ἐν ὁμονοίᾳ εὐλογήσεθα εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς, παρακαλοῦμεν, μὴ λησμονεῖτε ἡμᾶς. ἀλλὰ καὶ ἐν οἴκοις, καὶ ἐν περιπάτοις, καὶ ἐν φιλοσόφοις διατριβῆς μνημονεύετε τῆς ἀγάπης ἡμῶν, καὶ ὁπόταν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον τοῦ Κυρίου συνεισέρχησθε, ἀποδώσαντες Κυρίῳ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, ἱκετεύετε τὸν Θεὸν τοῦ ἔλεους, τὸν Πατέρα τῶν φώτων καὶ πάσης σοφίας χορηγὸν ὑπὲρ τῶν ἐν ἀποδημίαις ὄντων ἀδελφῶν ὑμῶν. —Χαίρετε ἱεροὶ λόγοι καὶ ἐπιστήμαι, οἱ ἡμέτεροι ἔρασταί.—Χαίρετε Ἄγγελοι, τῆς ἡμετέρας Σχολῆς ἔφοροι, καὶ τῶν ἡμετέρων πόνων ἀλείπται.—Χαῖρε καὶ Σὺ Σεβασμία τῆς Ἁγίας Τριάδος πνοὴ, ἡ τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ φερώνυμος Σιὼν, ἐξ ἧς προφητικῶς αὖθις ἐξέρχεται διαλάμπων ὁ λόγος τοῦ Κυρίου.—Χαῖρε καὶ σὺ, Παναρεστάτη Τριὰς, τὸ ἡμέτερον μελέτημα καὶ καλλώπισμα, καὶ, ἵνα κατὰ τὴν τοῦ Θεολόγου σου φωνὴν εἴπω, σώζοιο ἡμῖν καὶ σώζοις τοὺς δεῖνας τοὺς Ἀρχιποιμάντορας τοῦ λαοῦ Σου, καὶ εὐεργέτας ἡμῶν μετὰ Σὲ, καὶ τὴν Θεολογικὴν ταύτην Σχολὴν, ἐν ᾗ θεολογοῦνται τὰ ὑπερφυῆ Σου μυστήρια, καὶ ἀγγέλοιο ἡμῖν ὑψουμένη καὶ αὐξουμένη ἐν αὐτῇ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, διατηροῦσα αὐτὴν εἰς αἰῶνας αἰώνων, Γένοιτο! Γένοιτο!

—

Ἐποιήθη καὶ ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ Ἱεροδιδασκάλου Μοναχοῦ Δημητρίου Κυελπίδου Βατοπαιδινοῦ, τὴν πατρίδα Ῥουσίου.

αωνά. Ἰουλίου ή.

ΙΤΑΛΙΑ.

—

«Οὐδὲν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται.»

Ἅμα ἀνέβη εἰς τὸν ἱεροκοσμικὸν τῆς Ῥώμης θρόνον ὁ Πάπας Πῖος Θ'., συνέστησεν ἑταιρείαν τινὰ συμπρακτικὴν τῆς ἐν Ῥώμῃ γνωστῆς Προπαγάντας ποιεδρευομένην ὑπὸ τοῦ Καρδιναλίου Ἀκμπρουσκίνου καὶ ἀλληλογραφοῦσαν μετὰ τοῦ ἐν Δουγδούνῳ τῆς Γαλλίας μεγάλου καὶ πλουσίου προσηλυτικοῦ ταμείου. Ὁ μὲν τὴν πρὸς τὴν παιδείαν ἀναλογίαν τῶν Συμπολιτῶν μας τούτων καὶ εἰσχυνόμεθα νὰ ὁμολογήσωμεν μάλιστα, ὅτι *ἐν Λοραντικοῖς Παρθεναγωγείοις* [1], καὶ τινα ἰδιωτικὰ Σχολεῖα τῶν ἀρρένων, τὰ ἐπέχοντα τόπον κηπαρίων εἰς τὰς αὐλάς μας, — καθὼς εἶπε μία τῶν καθ' ἡμᾶς ἐφημερίδων [2] — δεικνύουσι ὅτι ὑπάρχουν καὶ ζῶν κάτι περισσότερον τῶν *δημοσίων καὶ μεγάλων Σχολῶν μας*. Πρὸς τί λοιπὸν ἡ ἀπώλεια αὕτη; διατί οἱ φιλόκαλοι Σμυρναῖοι νὰ παραμελήσουν τόσον τὴν παιδειαν ἥτις εἶναι ὁ ὀρθαλμὸς τοῦ σώματος; διατί νὰ παραμελήσουν τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ τοῦ κήπου ἐκ τοῦ ὁποίου το καλὸν καὶ ὠφέλιμον φύεται;.... λυπηρὸν φίλοι μου, καὶ λυπηρότερον μάλιστα καθίσταται, διότι εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὸν ὁποῖον ζῶμεν τὸ μόνον ἀναγκαῖον εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ παιδεία· ἐξ οὗτῆς θηλάζων ὁ ἄνθρωπος, τρέφεται νοερῶς ἀπαράλακτα ὥσπερ τὸ βρέφος ζῇ δια τοῦ μητρικοῦ γάλατος· καὶ καθὼς ἐκεῖνο στερούμενον τοῦτο ἀποθνήσκει, ὁμοίως καὶ ὁ ἄνθρωπος ἄνευ τῆς ἐκπαιδεύσεως φθισιᾷ καὶ χάνεται εἰς το ἄπειρον τοῦτο καὶ ἀχανὲς τῆς δημιουργίας.

Πρὸ ἡμῶν, πολλοὶ πολλὰ κατὰ διαφόρους περιστάσεις περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἔγραψαν· ἀλλ' ἡ φωνή των ἠκούσθη «φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.» δὲν συνησθάνθησαν φτίνεται, οἱ καλοὶ συμπολῖται, τῶν λόγων των τὴν ῥαθυμίαν, καὶ παραμελήσαντες τὴν παιδείαν, παρημέλησαν τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀνατροφὴν των τέκνων των· καθυστέρησαν εἰς αὐτὰ τὸν λύχνον τοῦ φωτος, καὶ τ' ἄφησαν νὰ ζῶν ἐν τῷ σκότει κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς πυκνῆς. Ὦ! διατί καὶ ἡ πόλις μας νὰ μὴν ἔχῃ *Βαρβάκας, Ἀρσάκας, καὶ Ἰωνίδας*; διατί εἰς τοὺς κόλπους της νὰ μὴν ὑποθάλπῃ τὰς Μούσας τὸ γλυκύτερον τοῦ κόσμου ἐντρύφημα: διατί μὲ τὰ ἀθάνατα νάματα τῆς Κασταλίας πηγῆς, τὰ ζωηφόρα, νὰ μὴ ῥαντίσῃ τὴν παιδειαν καὶ ἀναδείξῃ τὰ λαμπρότατα κάλλη της, τὰ τόσον ἀσπαστὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις;.... Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι τινὰ τῶν ἰδιωτικῶν Σχολείων προοδεύουσιν· ἀλλὰ τί δύνανται νὰ συντελέσουν πέντε ἢ δέκα λυχνίαι ἐνώπιον ἑνὸς πολυφώτου πανηγυρίου; πόσον φῶς δύνανται νὰ δώσουν τὰ ὠχρὰ φῶτα τῶν ἀπειραρίθμων οὐρανίων ἀστέρων ἐνώπιον τῆς Σελήνης;.. παράδειγμα σαφέστατον κατὰ πόσον δηλοῦ ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις εἶναι ἀσπαστὴ εἰς ἄλλα μέρη, εἶναι τὸ ὅτι ἡ Α. Α. Μ. ὁ φιλοπροοδευτικὸς Σουλτάνος δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνοιγῇ Σχολεῖα διὰ τῶν συνδρομῶν του, προθυμοποιούμενος πάντοτε νὰ ἐκπαιδεύῃ εἰς τὴν Εὐρώπην πολλοὺς νεανίσκους, οἵτινες μορφωνόμενοι μὲ πολυειδεῖς γνώσεις ἀναδέχονται τὴν διεύθυνσιν τῶν διαφόρων Σχολείων τοῦ Κράτους, καὶ φιλοτιμούμενοι δίδουν προσόδους ἀξίας τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος.

Τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐτελείωσαν οἱ ἐξετάσεις τῆς *Εὐαγγελικῆς Σχολῆς*. Παρευρέθημεν τὴν πρώτην Κυριακὴν τῆς ἐνάρξεως, καὶ ἐξεπλάγημεν ἀληθῶς μὴ ἰδόντες ἐκτὸς τοῦ Σ. Ἱεράρχου Σμύρνης, τοῦ πρώην Ἐπισκόπου Ἐρυθρῶν, καὶ τινων λογίων τῆς πόλεώς μας, οὐδένα ἄλλον Σμυρναῖον. Οἱ περισσότεροι τῶν μαθητῶν ἦσαν ἀπόντες, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ τῆς ἐξετασθείσης Α. τάξεως. Τὰς ἄλλας ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας διήρκεσαν, μόνον μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι ἦσαν. Δὲν εἶναι φρίκη ἡ ἀναλγησία αὕτη τῶν Σμυρναίων;.... Ἡ πρόοδος τοῦ Σχολείου, χάρις εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀξιοτίμου Σχολάρχου της Κ. Βάφα ἐφάνη καλή, ἀλλὰ ἀκόμη θὰ ἦτον καλητέρα ἐὰν οἱ μαθηταὶ ἐτυμορφώνοντο μὲ τὰ συστήματα τοῦ Διευθυντοῦ, καὶ ὄχι κατὰ δυστυχίαν νὰ ὑποπέσουν εἰς ἀκηδίαν κατὰ μίμησιν φτίνεται τῶν Σμυρναίων ὡς πρὸς τὴν παιδειαν. Ἔ! τότε τί νὰ σε κάμουν οἱ διδάσκαλοι;.... Ἑπομένως ἡ Σχολὴ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὸ παρελθὸν ἔπαθε πολλά. Ἔμεινεν ἄνευ χρηματικοῦ κεφαλαίου, καὶ οἱ τοῦ διδασκάλου ἀκόμη χρεωστοῦνται μισθοὶ πολλοὶ οἵτινες μένουν ἀπλήρωτοι· οὐδεὶς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπαρουσιάσθη εἰς αὐτὴν νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Διδάσκαλον περὶ τῆς προόδου τῶν μαθητῶν, νὰ ἐνθαρύνῃ τὸν μαθητὴν διὰ τῆς παρουσίας του. Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων ἡ Σχολὴ πῶς δύναται

---

[1] Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ *τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς* διευθυνόμενον παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου Κ. Δημητρίου Μαρκουλίδου, ἀνδρὸς ἀξίου καὶ ἐπιμελοῦς. Εἰς αὐτὸ βλέπομεν πρόοδον ἀρκετὰ καλὴν· ἐξ οὗτοῦ καὶ μητέρες θὰ μορφωθοῦν εὐγενῶς, τέκνα ἄξιων καὶ καλῶν γονέων. *Ἡ Μέλισσα* δὲν δύναται νὰ σιγήσῃ ἐνώπιον τοιαύτης θαυμασίας προόδου, ἀλλὰ καὶ τὴν κηρύττει διαπρυσίως Ἡμεῖς εἴδαμεν ἰδίοις ὄμμασι καὶ ἠκούσαμεν ἰδίοις ὠσὶ μαθητρίας κατωτέρων τάξεων ἀποκρινομένας εὐστόχως, εἰς ὅσα τις ξένος τὴν Σχολὴν ἐπισκεπτόμενος ἠρώτα· ἐθαυμάσθη αἱ ἐν αὐτῇ ἐκπαιδευόμεναι ἀγαθαὶ νεάνιδες, εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἄξιαι, διότι ἠσθάνθησαν φαίνεται τὴν γλυκύτητα τῆς παιδείας καὶ θέλουν νὰ κορεσθοῦν ποτιζόμεναι ἀπὸ τὰ ἀθάνατα νάματα τῆς Κασταλίας πηγῆς. Δίκαιος λοιπὸν χρεωστεῖται ἔπαινος εἰς τε τὸν ἀξιότιμον διευθυντὴν καὶ εἰς τὰς καλὰς διδασκαλίσσας τῆς Σχολῆς ταύτης.

Διὰ τοῦ ἀόκνου ζήλου καὶ τῆς προθυμίας τοῦ Κ. Μαρκουλίδου, ἐσυστήθη αὐτόθι καὶ βιβλιοθήκη οὐκ εὐκαταφρόνητος. διότι τὰ ἔμεθλα αὐτῆς ἀποτελοῦν βιβλία τινὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιόλογα, χειρόγραφα παμπάλαια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, παρεκτεμένα ἀμελῶς ἐν τῇ παλαιᾷ μητροπόλει τῶν ὁποίων ἡ ἀνακάλυψις χρεωστεῖται εἰς τὸν ἀξιότιμον Κ. Μαρκουλίδην. Ἐν ταύτῃς μὲ ἐπέτυφε τὴν προσοχὴν, καὶ τοῦτο εἶναι ὅλη ἡ ἁγία Γραφὴ χειρόγραφος, μὲ πολυειδεῖς εἰκονογραφίας ἐξαισίας τέχνης ἐπὶ μεμβράνης, μὲ πεπλεγμένους, ὡραίους χαρακτῆρας, καὶ ἡ ὁποία, καθὼς συμπεραίνομεν, πρέπει νὰ ἦναι γεγραμμένη πρὸ χιλίων ἐτῶν· καθεκάστην δὲ συνεισρέουσιν εἰς αὐτὴν διάφορα βιβλία οἱ φίλοι τῶν καλῶν.

(2) *Ἡ Ἐφημερὶς τῆς Σμύρνης.*

νὰ προσδεύσῃ; πῶς δύνανται νὰ φαναῦν καὶ μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι ὅτι ζοῦν; εἰς τοιαῦτα περιέπεσεν δεινὰ ἡ Σμυρναϊκὴ ἐκπαίδευσις, ὁ λύχνος της ἔμεινεν ἄνευ ἐλαίου, καὶ ἀντὶ νὰ δείκνυῃ σημεῖα σωτήρια, τοὐναντίον τρεμοσβύνων μηνύει ἀπὸ κοιρὸν εἰς καιρὸν τὴν ἀπόσβεσίν του. Καὶ τότε πρὸς τι θὰ χρησιμεύσουν τὰ πολυδάπανα αὐτὰ κτήρια; διατί νὰ ὑπάγουν εἰς μάτην τὰ ὅσα μέχρι τοῦδε ἐδαπανήθησαν χρήματα;

Διὰ νὰ διατηρηθῇ μία Σχολὴ ὡς ἡ *Εὐαγγελική* χρειάζονται πόροι καὶ χρηματικόν, καὶ διὰ νὰ εὑρεθῇ αὐτὸ τὸ χρηματικὸν πρέπει ὅλοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον νὰ συνδράμωμεν, καὶ διὰ νὰ συνδράμωμεν πρέπει νὰ ἔχωμεν ἀγάπην εἰς τὴν παιδείαν ἥτις, ὡς φαίνεται, εἶναι τὸ μόνον σωτήριον σκάφος διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ σωθῇ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ τρικυμιῶδες τοῦτο πέλαγος τῶν παθῶν. — Διατί ἐγεννήθημεν; — Διὰ νὰ ζήσωμεν τὸν προσδιωρισμένον τῆς ζωῆς μας χρόνον. — Καλῶς ἢ κακῶς; — Καλῶς. — Λοιπὸν διὰ νὰ ζήσῃ τις καλῶς εἰς τὸν κόσμον τί χρειάζεται; — Πρέπει πρῶτον διὰ τῆς ἀνατροφῆς του νὰ καταστῶθῇ τίμιος, χρηστός, καὶ ἐνάρετος πολίτης· νὰ γνωρίσῃ τὰ πρὸς τὸν Θεὸν χρέη, τὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, νὰ ἔχῃ ζῆλον εἰς τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα, διότι πᾶν καλὸν φίλον ἔστι, νὰ ἀσπάζεται τὴν ἀρετὴν νὰ μισῇ τὴν κακίαν· καὶ μίαν ἡμέραν καθὼς ἐδιδάχθη, τοιουτοτρόπως καὶ αὐτὸς νὰ διδάσκῃ τὰ τέκνα του *ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου*. Καὶ διὰ νὰ γίνῃ ὁ ἄνθρωπος τοιοῦτος, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναται ὅλα τὰ καλὰ ταῦτα νὰ ῥέρῃ δὲν εἶναι παιδεία; ἄνευ αὐτῆς σωτηρία ὑπάρχει; ἡμεῖς λοιπὸν παραμελοῦντες καὶ στεροῦντες αὐτὴν εἰς τὰ τέκνα μας, δὲν παραμελοῦμεν τὴν ὠφελειάν των; τὴν ὕπαρξίν των; —διότι τὸ νὰ ὑπάρχῃ τις κακῶς εἰς τὸν κόσμον, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡσὰν νὰ μὴν ὑπάρχῃ. — Ἀλλ' ἐκ τοὐναντίον ἡμεῖς ἀντὶ τῆς βαθυρίου ταύτης, ἐπιμελούμενοι, προθυμοποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι εἰς τὸ καθῆκόν μας, συντισθανόμενοι τὴν ἀγάπην τῆς πνευματικῆς ἀγωγῆς, ἐπαναφέραμεν εἰς τὴν πόλιν μας τὰ ἀγλαὰ ἐκεῖνα παρελθόντα ἔτη τὰ ἐπὶ Κοῦμπ Οἰκονόμου καὶ Ὁμηρόλου, καὶ ἀσπαζόμενοι τὴν παιδείαν ἀνεδείκνυμεν τὰ ῥοδόκρινα κάλλη της, ὦ! τότε μὰ τὴν ἀλήθειαν, πόσον ἠθέλομεν κατασταθῇ εὐϋπόληπτοι παρὰ τοῖς ἄλλοις, καὶ πόσα καλὰ ἠθέλαμεν ἰδεῖ εἰς τὴν πόλιν μας ἐξ αὐτῆς τῆς ποιδείας προσδοκώμενα.

Τοῦ κόσμου τούτου βλέποντες τὰ τερπνὰ καὶ ἐπίγεια κάλλη χαιρόμεθα. Χαιρόμεθα βλέποντες οὐρανὸν κυανόχρουν καὶ εὐδειέστατον, κοιλάδας καὶ πεδιάδας ἀνθηράς, *οὔρη τε σκιόεντα καὶ θάλασσαν ἠχήεσσαν* κατὰ τὸν κορυφαῖον τῶν ποιητῶν, ναί τερπόμεθα καὶ γοητευόμεθα· ἀλλὰ συλλογιζόμενοι τὰ εὑρίσκομεν ὅλα ταῦτα θνητὰ καὶ μάταια. Ἓν ὅμως βλέπομεν ὅτι μένει ἄθανατον, τὰ καλὰ ἔργα. Λοιπὸν διὰ νὰ πράξῃ τις καλὰ εἰς τὸ ἔθνος του, εἴτε εἰς τὴν πατρίδα του, εἴτε εἰς τὸν πλησίον του, πρέπει νὰ ἔχῃ καλὴν ψυχὴν καὶ ἀνατροφὴν εὐγενῆ, καλὰ μόνον διὰ τῆς παιδείας ἀποκτόμενα. Ἄρα τὸ μόνον ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαιότατον εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ παιδεία· πῶς λοιπὸν ἡμεῖς νὰ μὴ θύσωμεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς κοινῆς ὠφελείας; πολλὰς τῆς φιλοτιμίας ἀπαιτήσεις; πῶς νὰ μὴν ἐνθυμηθῶμεν τὸ τοῦ προφητάνακτος «*δράξασθε παιδείας μήποτε ὀργισθῇ Κύριος*;

Ἂς στρέψωμεν τὸ ὄμμα μας εἰς τὰ ξένα μέρη, καὶ ἂς παρατηρήσωμεν πόσον ἡ παιδεία εἰς αὐτὰ εἶναι ἀσπαστή. Ποῦ θέλετε; εἰς τὴν Αἴνον; ἡ Αἶνος εἶναι μέρος ἄσημον, μέρος κατοικούμενον μόλις ἀπὸ 500 οἰκογενειῶν, καὶ ὅμως ὁ ζῆλος τῶν Αἰνιτῶν ὡς πρὸς τὴν παιδείαν εἶναι ἀπαράδειγμάτιστος. Ἔχομεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ μέρους νεώτερα γράμματα φίλου μας τινὸς διδασκάλου ἐκεῖσε, ὅστις μᾶς πληροφορῇ περὶ τούτου θετικώτατα. Καὶ ἡ μεγαλόπολις Σμύρνη νὰ μὴ φροντίζῃ παντελῶς περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων τη, , ὡσὰν νὰ ἐπρόκειτο λόγος περί τινος περιττοῦ πράγματος.

Οἱ Τομβόλαι κληροδοτοῦντες εἰς τὴν Ἑλλάδα. ὡς καὶ οἱ Ἀρσάκαι, Βαρβάκαι, καὶ Ἰωνίδαι καὶ τόσοι ἄλλοι μέρος τῆς περιουσίας των, μόνον διὰ τὴν παιδείαν ἀφήνουν τὸ ὄνομά των ἀθάνατον εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Πόσα δὲν συνεισέφερον οἱ ἀείμνηστοι Ζωσιμάδαι; πόσα; καὶ ὅμως μόνον διὰ τὴν παιδείαν, μόνον διὰ τὴν διανοητικὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀνάπτυξιν. Ἡ Σμύρνη καὶ πρὸ τεσσάρων ἐνιαυτῶν εἶχε Γυμνάσιον καλὸν διευθυνόμενον παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου Κ. Γ. Χρυσοβέργη. Ἀλλὰ διά τινα σκάνδαλα ἀναφυέντα τότε, διελύθη καὶ ἔμεινε Σχολεῖον Ἑλληνικόν· ἔκτοτε ἀντὶ νὰ βελτιώνεται τὸ ἐναντίον ὑπέλεσε εἰς δεινὰ πολυπρίθμα, διὰ τὴν τῶν Σμυρναίων ῥαθυμίαν, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ὁποίαν τὸ βλέπομεν οἰκτρὰν κατάστασιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰς μικρὸν καὶ ὀπότομόν τινα βράχον κειμένη πόλις τῆς Σύρου, εἶχε καὶ ἔχει Γυμνάσιον λόγῳ τε καὶ ἔργῳ: ἐν αὐτῷ ἐξεπαιδεύθησαν ἢ ἔλαβον τὰς πρώτας ἀρχὰς, τοσοῦτοι νέοι διαπρέποντες σήμερον εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον (3), ἀλλ' ἡ Σμύρνη ποῖον ἔχει νὰ εἰπῇ ὅτι ἐξεπαίδευσεν;

(3) Ἐσχάτως ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Σύρου ὅτι αἱ ἐφετειναὶ ἐξετάσεις τοῦ Γυμνασίου εὐχαρίστησαν τοὺς πάντας, διὰ τὰς καλὰς προόδους τὰς ὁποίας ἔδειξαν οἱ ἐν αὐτῷ ἐκπαιδευόμενοι νέοι. Ὁ Γυμνασιάρχης Κ. Σουρίας ὁ διαδεχθεὶς τὸν μακαρίτην *Σεραφεὶν* φαίνεται πρόθυμος πολὺ κατὰ τὸ ἔργον του, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἄξιος· καὶ τοιαύτη πρόοδος ὦ, αἴτιος αἰωνᾶς προμηνύει καὶ ὑπόσχεται πολλὰ εἰς τὸ μέλλον.

Ἄξιον παρατηρήσεως καὶ λόγου εἶναι καὶ τὸ Λύκειον τοῦ Κ. Εὐαγγελίδου εἰς τὴν αὐτὴν εὑρισκόμενον νῆσον καὶ καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας ἐκεῖθεν προοδεύει θαυμ

δὲ σκοπὸς τῆς σκοτεινοτατοῦς ταύτης σχεδωνίας κυρίως εἶναι ἡ ἐπιμελὴς καὶ παντοία προσβολὴ ἐντεῦθεν μὲν τῆς ἐκκλησίας τῶν Γραικῶν καὶ Ἀρμενίων, ἐκεῖθεν δὲ τῆς τῶν Ἄγγλων.

Διὰ ταῦτα ὁ ἀνήσυχος οὗτος Πάπας ἐξέδωκε τὸν διαβόητον ἐκείνην καὶ σκανδαλώδη προκηρυξιν πολέμου πρὸς τὰς Ἀνατολικὰ Ἐκκλησίας, διυρίσας ἐμφάτως καὶ Καρδινάλιον ἐν Ἀγγλίᾳ πρώτην φορὰν, ἀφοῦ συνετάραξεν ἀγριοτάτως, καὶ ἔβλαψε μεγάλως καὶ τὴν τάλαιναν Ἰταλίαν, τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα καὶ τὸν λοιπὸν κόσμον.

Δυσάρεστον μόνον καὶ παράδοξον πῶς ἡ σοφὴ καὶ εὐγενὴς Γαλλία καταδέχεται νὰ συμπράττῃ μετὰ τοῦ Ἰησουϊτισμοῦ εἰς τοιαύτας ἐργασίας.

Ι. Γ. Α.

Ι. Γ. ΛΑΔΤΡΙΣ.

Τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀνεχώρησεν ἐκ Σμύρνης, ἀπερχόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Κ. Ι. Γ Λάτρις.

Ὁ Κ. Λάτρις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐμβριθοῦς πνεύματος, δὲν ἔπαυσε νὰ παρεχωρῇ κατὰ μέγα μέρος ὕλην εἰς τὴν Ἰωνικὴν Μέλισσαν, ἥτις, χάρις εἰς αὐτὸν καὶ τινας ἄλλους ὁμογενεῖς πρόεβη θαῤῥαλέως τὸ μέχρι τοῦδε στάδιόν της· καὶ τῶν γραφομένων του ὁ σκοπὸς δὲν ἦτον ἄλλος, εἰμὴ νὰ περιέχῃ πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ὠφέλιμον τῇ κοινωνίᾳ. Ἐχθρὸς ἄσπονδος τῶν ῥαδιουργειῶν τοῦ ἐπαράτου Ἰησουϊτισμοῦ, ἔγραψεν ἐν τῇ Μελίσσῃ πολλὰ ἄρθρα γέμοντα ἐμβριθείας καὶ γνώσεων, μαχθὼν πάντοτε διὰ τὸ δίκαιον· καὶ, στηριζόμενος ἐπὶ στερεῶν θεμελίων, ἀπεδείκνυε τετραγωνικώτατα εἰς τοὺς εὐλογημένους αὐτοὺς Λατίνους τινὶ τρόπῳ τὸ πῦρ καταβάλλει τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος ἀποκρούει τὸν σίδηρον.

Ἐκτὸς τῶν ὅσα ἔγραφεν εἰς τὴν Μέλισσαν, παρεχώρει πολλάκις εἰς τὰς Σμυρναϊκὰς Ἐφημερίδας, φιλολογικὰς καὶ πολιτικὰς διατριβὰς καὶ πολλὰ ἄλλα ἄξια λόγου.

Σήμερον ἡ Διεύθυνσις τῆς *Ἰωνικῆς Μελίσσης* ἔρχεται ν' ἀπονείμῃ δημοσίως τὰς εὐχαριστίας της εἰς τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὅστις ἂν καὶ ἀποδημήσας πρὸς καιρὸν εἰς ἄλλα μέρη ἕνεκα ἰδιαιτέρων αὐτοῦ ἀσχολιῶν, δὲν θὰ παύσῃ τοῦ νὰ πέμπῃ ὕλην καλὴν καὶ ἀξιόλογον πρὸς αὐτήν.

Ἐν τούτοις ἡ Διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ τούτου Συγγράμματος, ὑπόσχεται εἰς τοὺς ΚΚ. Συνδρομητὰς ὅτι δὲν θέλει παύσει τοῦ νὰ καταποικίλῃ τὸ φυλλάδιόν της καὶ νὰ τοχύνῃ ἵνα φθάσῃ τὸν ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς ἐπέβλεψε σκοπόν. Τὸ ἔργον, ὡς παρατηροῦν, καθίσταται ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καλὸν, καὶ δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ φανῇ καλλίτερον.

Ἡ Διεύθυνσις Α. Πατρίκιος.

Ο

ΒΑΛΜΙΕΡΟΣ.

—

κυρία, νὰ ἀναχωρήσω. Τοιοῦτος δυστυχὴς, ὡς ἐγὼ, πρέπει νὰ φεύγῃ τὰ βλέμματα ὅλων.

Ὁ Βαλμιέρος ἐξέρχεται. Ἡ Ἐλεονώρα δὲν τολμᾷ νὰ τὸν ἀρατήσῃ, καὶ παραδίδεται εἰς ταραχὴν φανερνουσαν τὰ ἐνδομύχους συγκινήσεις της. Ὁ Ἀείδ της εἶχε μεγίστην δι' αὐτὴν φιλοστοργίαν. Ἐλυπήθη λοιπὸν ὅτι τὴν ἔδε βεβυθισμένην εἰς μελαγχολίαν τῆς, ὁποίας ἀφεύκτως ἠθέλησε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ αἴτιον.

— Τὶ ἀπαιτεῖς, θεέ μου! νὰ σὲ εὐχαριστήσω λοιπὸν· νὰ σὲ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου. Ἂν ὄχι ἄλλο τοὐλάχιστον θελεις μὲ συλλυπηθῇ ἀπὸ τὴν φυσικήν σου καλοκαγαθίαν. Μάθε.... ὅτι ἀγαπῶ.

— Τί ἀκούω; Καὶ χωρὶς τὴν εἴδησίν μου;

— Ὄχι! ἡ ἀνεψιά σου δὲν εἶναι ποτὲ ἀναξία τῆς οἰκογενείας της, ἀναξία τῶν πατριακῶν φρονημάτων τὰς ὁποίας καταβάλλεις δι' αὐτήν. Καὶ ἐγὼ ἡ ἰδία ἠπατήθην εἰς τὰ αἰσθήματά μου. Κατ' ἀρχὰς ὑπέθετα ὅτι εἶχα σέβας, ὑπολοψιν εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς ἀγάπης μου, καὶ ἀφέθην ὅλως διόλου εἰς αὐτὴν τὴν πλάνην μου. Ἀπέφευγα πάντοτε τὰς παρατάσεις νὰ μὴν ὑποπέσω εἰς τὸ λάθος τοῦτο, καὶ ἐγὼ ἀνεπαισθήτως τὰς ἐζήτουν. Ἔτρεχα εἰς τὰ ἐμπρός.... Εἰ, ὀλίγον καιρὸν ἐκατάλαβα ὅτι σὺ ὁ τὸ σέβας μου ἦτον ἔρως. Ναί! Εἰλικρινὴς καὶ σταθερὸς ἔρως εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν μου. Καὶ ὅμως..... ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μὲ προξενεῖ τὸ ὀλέθριον τοῦτο πάθος ἀγνοεῖ καὶ αὐτὸς πόσον μὲ τήκει.

— Καὶ δὲν μὲ λέγεις ποῖος εἶναι αὐτὸς; ὁ εὐτυχὴς θνητὸς τὸν ὁποῖον ἐπροτίμησες ἀπὸ τόσα ἄλλα μέρη τὰ ὁποῖα σὲ ἐπρότειναν; Δὲν θαυμάζω πλέον διὰ τὴν πεισματώδη σου μέχρι τοῦδε ἀντίστασιν....

— Ἡ γνωριμία, θεέ μου, τῆς κυρίας Δωρμεσάν.. ... Εἰς αὐτὴν ἦλα νέος τινὰ....

— Μὲ εἶχες εἰπεῖ τὸ ὄνομά του. Εἶναι, νομίζω, ὁ Βαλμιέρος.... Πλὴν τὸ ἐξεύρεις! αὐτὸς δὲν ἔχει γονεῖς!

Ἀ! Θεέ μου! Εἶναι δυστυχής. Καὶ τοῦτο μὲ κάμνει νὰ τὸν ἀγαπῶ περισσότερον. Πλὴν καὶ διατί ἄλλο ἔχουν νὰ τὸν ἐλέγξωσι;

— Νὰ τὸν ἐλέγξωσι, Τὸ πᾶν, τὸ πᾶν, κόρη μου! Τὸ πνεῦμά του, αἱ ἀρεταί του, αἱ ἀγαθεργίαι του εἶναι μηδὲν παραβαλλόμεναι μὲ τὸ αἶσχος τὸ ὁποῖον τὸν καλύπτει. Ἐξεύρεις τί σημαίνει νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς γονεῖς; σημαίνει νὰ ἦναι ἀποδιωγμένος ἀπὸ ὅλας τὰς κοινωνίας· ἡ εἰς τὸ ὄνομά του πρισκολλημένη δυσφημία εἶναι ἀνεξάλειπτος, καὶ τὴν διαμοιράζεσαι καὶ σὺ, μολύνεσαι ἂν θέλῃς...

— Καλὰ τὸ λέγουν λοιπὸν ὅτι ὁ ἔρως εἶναι τυφλός! Εἰς τὰ ὀμμάτιά μου ὁ Βαλμιέρος φαίνεται ὁ κάλλιστος πάντων... καὶ ὅτι κατὰ χρέος πρέπει νὰ τρέχῃ τις πρὸς παρηγορίαν του Ἡ γεννησίς μας τί ἔχει νὰ κάμῃ μὲ

ἡμᾶς; Σὲ τὸ εἶπα ἀκόμη ὅτι αὐτὸς ἀγνοεῖ ὅλως διόλου πόσον ἰσχὺν ἔχει εἰς τὴν καρδίαν μου.

— Καὶ δίχως ἄλλο, κυρία, πρέπει νὰ τὸ ἀγνοῇ πάντοτε. Σὲ ἀπαγορεύω εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴν ὑπόγῃς εἰς τῆς κυρίας Λωρμεσὰν. Νὰ μὴ μὲ ὀνομάσῃς δὲ πλέον καὶ δι' αὐτὸν τὸν Βαλμιέρον, διότι εἶναι ἄτιμος.

Ἡ λύπη τῆς δυστυχοῦς Ἐλεονώρας εἶναι ἀνεκφραστος! Ὁ Βαλμιέρος ἄτιμος! Ἡ λέξις αὕτη εἶναι βέλος ὀξὺ διοπεῖρῶν τὴν καρδίαν της. Πόσον ἄδικος καὶ ἀπάνθρωπος εἶναι ὁ θεός της! νὰ τῆς ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν ἀπλῆν εὐχαριστησιν τοῦ νὰ βλέπῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης της! Πολλάκις ἐπροσπάθει νὰ ἐκβάλῃ ἀπὸ τὸν νοῦν της τὴν ἐνθύμησιν του ἥτις τὴν κατατρύχει, καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ὅτι ὁ Βαλμιέρος ἦτο τετρωμένος ἀπὸ τὸν ἔρωτα ἄλλης, καὶ ὅτι αὐτὴν οὔτε τὴν ἠγάπα, οὔτε ἤθελε τὴν ἀγαπήσει ποτέ. Ἀλλ' εἰς μάτην! Οἱ συλλογισμοί της οὗτοι, οἱ τοσοῦτον ἐναντίοι εἰς τὴν κλίσιν της, διεσκεδάζοντο πάραυτα. Ὁ Βαλμιέρος τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἦτον ἄξιος τῆς εἰλικρινεστάτης, τῆς καθαρωτάτης ἀγάπης της, καὶ ἡ ψυχή της ἠσθάνετο μεγίστην πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν.

Ὁ Βαλμιέρος δὲν ἐπήγαινε πλέον εἰς τῆς κυρίας Λωρμεσὰν, καὶ ἐξωρίσθη μάλιστα ἀπὸ ὅλας τὰς συναναστροφάς. Αἱ συμφοραὶ εἶναι συνδεδεμέναι ἡ μία μετὰ τῆς ἄλλης. Ὁ ἀτυχὴς νέος εἶχε τὸ μέσον ἀκόμη νὰ εὐχαριστῇ τὴν πρὸς τὸ ἀγαθὸν κλίσιν του (ἥτις θεωρεῖται ὡς μία ἀπὸ τὰς πρώτας ἀναγκαίας τῶν εὐκινήτων ψυχῶν), ὡς ἀπολαύων εἰσέτι τὰς εὐεργεσίας τοῦ πατρικοῦ ἐκείνου ὅστις τὸν ἔχει παραδεχθῆ ὡς υἱόν του. Κακὴ τύχη ὅμως ἀπέθανε καὶ οὗτος, καὶ δὲν ἔμεινεν ἄλλο πλέον εἰς τὸν Βαλμιέρον εἰ μὴ μέτριόν τι εἰσόδημα, τὸ ὁποῖον μόλις τὸν ἐπαρκεῖ διὰ νὰ ζῇ. Ἄλλα καὶ τοῦτο διεμοιρασθῆ μετὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Δεριμέδου, οἵτινες τοῦ ἀφήρεσαν καὶ αὐτὸ τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου τὸ ὁποῖον ὁ συγγενής των τὸν εἶχεν ἀφήσειν. Ὁ νέος ἤρχισεν ἤδη νὰ ὑποπτεύῃ εἰς τὰ δεινὰ τῆς πενίας. Ἡ καλοκαγαθία του τὸν εἶχε ῥίψειν εἰς πολλὰ χρέη, διὰ τὰ ὁποῖα ἔλελλε νὰ καταδουλωθῇ βιαίως. Ἦτον εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν. Αἱ νεαραὶ του αὐταὶ δυστυχίαι δὲν ἤρχισαν νὰ διαδοθῶσι καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν. Ἐξαίφνης δὲ μίαν ἡμέραν τὸ πρωὶ ἔβλεπε ἀγνώριστόν τινα ὅστις εἰσῆλθεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας σάκκον πλήρη χρημάτων. Τὸν ἐγνώριζε δὲ τὸ γραμμάτιον τοῦτο τοῦ ὁποίου εὐκόλως ἐγνώρισε τὸ γράφημον.

« *Ἔμαθα, Κύριε, ὅτι πάσχεις ἀπὸ νέας δυστυχίας. Σὲ πρεσβεύω ὅτι ἡ φίλη σου σὲ ἔμεινεν, ἂν ἡ ἐρωτική σου ἦτο βιαστικὴ νὰ κόψῃ πᾶσαν σχέσιν μετὰ σοῦ. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ δεχθῆς τὸ παρόν χαρτίον τοῦτο δῶρον τῆς φιλίας μας, ἡ ὁποία πάντοτε θέλει μένει ἀναλλοίωτος. Σὲ φέρουν χίλια δίσκοι.* »

Καὶ παρευθὺς ὁ ἀγνώριστος ἠθέλησε νὰ ἐγχειρίσῃ τὸν σάκκον εἰς τὸν Βαλμιέρον. Ἀλλ' ὁ νέος ἀπωθήσας μετ' ἀγανακτήσεως τὸν ὑπηρέτην,

ἤπορ' ὀπίσω αὐτὰ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἤθελον μὲ ταπεινώσει περισσότερον πολὺ τὴν αὐλίαν μου μοῖραν διὰ τὴν ὁποίαν τόσον χαμερπῶς μὲ ἐξουδένισαν. Ἐδιοικήσατο τὸν κύριον Λωρμεσὰν ὅτι ἡ εὐσπλαγχνία αὕτη τὴν ὁποίαν μὲ δείχνει εἶναι ἡ μεγαλητερα δι' ἐμὲ ὕβρις. Ἀλλ' ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω μολυνθῆ καὶ μὲ αὐτὴν τὴν καταφρόνησιν. Ναί! Εἶμαι χωρὶς ὑπερηφάνειαν εἶμαι ἀποθεωμένος, πτωχὸς, ἀπερρίμενος, καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἔτοιμος νὰ συρθῶ εἰς τὴν φυλακὴν, διότι ἠφόρεσα καὶ ὑπὲρ τὸ δέον τὴν εὐαισθησίαν μου, διότι ὑπερέρασα τέρατα ἀχαριστα· πλὴν.. μὲ μένει ἀκόμη καρδία, μὲ μένει καρδία διὰ νὰ μισῶ, διὰ νὰ καταφρονῶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ αὐτοὶ οἱ δύο βραχίονές μου θέλουσι μὲ βεβαιότητα νὰ σχίσω τὰ βάθη τῆς γῆς. Ἐπειδὴ χρωστῶ εἰς τὸν ἰδιόν ἑαυτόν μου τὴν ὑπαρξίν μου, καὶ δὲν ἔχω οὔτε γονεῖς οὔτε φίλους, καθὼς καὶ δὲν θέλω νὰ ἔχω, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἦμαι χρεώστης καὶ διὰ τίποτε εἰς κανένα. Ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν ὅτι ἤρκει ἡ ποινὴ τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπέβαλε, καὶ δὲν ἦτον ἀναγκαία νὰ προσθέσῃ καὶ τὰς εὐεργεσίας της εἰς αὐτήν.

● ἀγνώριστος ἠθέλησε ν' ἀποκριθῇ.

— Ὄχι! ὄχι! Δεν θέλω τίποτε νὰ ἀκούσω. Ἂς μὲ λησμονήσῃ! Ἂς μὲ λησμονήσῃ πλέον.... καθὼς καὶ ἐγὼ ὀφείλομαι νὰ τὴν λησμονήσω.

Ἡ Ἐλεονώρα μαθοῦσα τὰς νέας συμφορὰς τοῦ Βαλμιέρου ἔτρεξε, καὶ μ' ὅλον ὅτι τὴν εἶχεν ἀπαγορεύσειν ὁ θεῖος της, εἰς τὸν οἶκον τῆς κυρίας Λωρμεσὰν.

— Σὲ ζητῶ, ἀκριβή μου φίλη, ἡμίσειαν ὥραν διὰ νὰ συνομιλήσωμεν. Ἀπομακρυνε, σὲ παρακαλῶ, τὰ ὑπηρετία, διὰ νὰ συνομιλήσωμεν ἐλεύθερα.

Ἡ κυρία ἐστάλαξε τὰς ἀμφιπόλους της νὰ ἐξέλθωσιν· ἡ δ' Ἐλεονώρα ἐξεκαλύφθη ἐν ὅλῳ τὴν ὀμολίαν της.

— Ἀγάπα, κάποτε τὸν Βαλμιέρον; Κάμε μὲ τὴν χάριν νὰ μὲ ὁμολογήσῃς, μὲ τὴν ὁποίαν εἰλικρίνειαν, τὴν ἥπιαν, σὲ ὁποῖον ἐγὼ σὲ παρακαλῶ.

— Καὶ βεβαίως! Ὁ Βαλμιέρος μὲ ἐνέβαλεν εἰς πάθος τὸ ὁποῖον μὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ νικήσω. Ἀνάγκη ὅμως, νὰ πνίξω αὐτὸ τὸ αἴσθημα τῆς καρδίας μου, τὸ ὁποῖον ἡ οἰκογένειά μου, ὁ κόσμος ὅλος... ἐγὼ ἡ ἰδία θὲν ἐγκρίνω. Ἡ κοινὴ γνώμη δὲν εἶναι πρᾶγμα νὰ τὸ παραβλέψῃς. Λυπᾶμαι τῶντι τὸν Βαλμιέρον. Εἶναι νέος χαριτωμένος, καὶ με πολλὰ, χαρίτας προικισμένος. Πλὴν καὶ δὲν ἔχει γονεῖς! Καὶ τί μεγαλήτερον ἐμπόδιον ἠδύνατο νὰ θέσῃ εἰς τὴν ἕνωσιν σας; Νὰ ἐγνωρίζε, ὅμως, φίλη μου, με ποσὰ δάκρυα καὶ ἀναστεναγμοὺς, ὑπομένω τὴν θυσίαν του νὰ μὴ τὸν βλέπω.

— Καὶ λοιπὸν δὲν ἔχεις σκοπὸν νὰ τὸν νυμφευθῇς.

— Ἀ! Οὔτε νὰ τὸ συλλογίζωμαι κἂν πρέπει. Αὐτὴ ἡ κοινωνία τῆς ὁποίας εἴμεθα ὑπόκοα..... Νὰ τὐχαριστεῖτο καὶ ὁ Βαλμιέρος, με τὴν φιλίαν μου, ὁ χωρισμός του δὲν ἤθελε με λυπεῖ τόσον. Μαθοῦσα ὅτι ἡ πενία τὸν κατέτριψε, τοῦ ἔγραψα μίαν ἐπιστολὴν, καὶ τὸν ἔπεμψα καὶ τινα ποσότητα χρημάτων. Ἀλλ' αὐτὸς μετὰ φρίκης τὰ ἀπέδωκε.

— Τὸν ἐπειράξες εἰς τὸ φιλότιμον, ἀκριβή μου φίλη! φίλε καὶ ὄχι ἔρως... Ὁ Βαλμιέρος λοιπὸν εἶναι εἰς δυστυχίαν;

— Καὶ κατήντησε μάλιστα, ὡς ἤκουσα, εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν.

— Καὶ οὐ λοιπὸν πλέον δὲν τὸν ἀγαπᾷς;

— Σὲ τὸ ἐξαναλέγω! Εἶμαι ἀναγκασμένη νὰ κυττάζω τί εἶναι *ταιρεσαστὲν*, τί μέλλει νὰ εἴπῃ ὁ κόσμος, ποῖος εἶναι τὸ χρέος μου, ναί, τὸ χρέος μου. Εἰς τὴν ἰδικήν σου ἡλικίαν, Ἐλεονώρα, δὲν συλλογίζονται τοιαῦτα πράγματα, καὶ μόνον τὴν καρδίαν των ἀκούουν.

— Καὶ βεβαία, μόνον τὴν καρδίαν μου ἤθελον ἀκούσει, καὶ ἂν ἤμαν εἰς τὴν θεσιν σου, ἠθέλον τὴν ἀφερώσειν ὁλόκληρον εἰς τοιοῦτον ἀξιαγάπητον ἄνδρα. Ἀ! Κυρία, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν προσφέρονται αἱ εὐεργεσίαι.

Ἡ Ἐλεονώρα κατ' ἀρχὰς μὲν εἶχε τὸν σκοπὸν νὰ ὁμολογήσῃ τὸ πάθος της· ἀλλ' ἔπειτα ἐκρατήθη. Ἀναχωρήσασα δ' ἐκ τῆς κυρίας Λωρμεσὰν, παρεδόθη εἰς γλυκεῖους συλλογισμούς. Ἡ ἀθλιότης, ἡ πενία τοῦ Βαλμιέρου ἐπαρρησιάζοντο ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν της ἀδιαλείπτως. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε λάβειν ἀνατροφὴν ἀξιόλογον, δὲν ἦτο κίνδυνος νὰ ὑποπέσῃ εἰς ἀτόπημά τι. Ἀλλ' ὁ ἔρως πολλάκις λαμβάνει τὸ πρόσχημα τῆς ἀρετῆς, καὶ οὕτω εἰς τὴν καρδίαν τῶν εὐαισθήτων μαλιστα γυναικῶν μετατρέπεται εἰς εἴδος τι ἐθουσιασμοῦ, ὅστις καὶ τὰς καμνει νὰ ἐξαπέλλωσιν εἰς ἀδικωτάτους σφάλματα. Ἡ Ἐλεονώρα συλλαμβάνει τὸν σκοπὸν νὰ γράψῃ εἰς τὸν Βαλμιέρον, εὐ ὀφόμω: «πορρέπτει τὴν ἰδέαν ταύτην ὡς ἄπρεπον. Ἤγω ζέει ἡ αὐλία νὰ καταδαμάσῃ τὴν καρδίαν της, ἀλλ' ἦτον ἀδύνατον.

Ὅλως διόλου εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἀταξίαν τῆς ψυχῆς της παραδεδομένη ἡ πολλὰ εὐκίνητος Ἐλεονώρα, τρέχει μετά τινος βαλαμπόλους της νὰ βυθισῇ εἰς τοῦ, διαλογισμοὺς της εἰς ἔρημον τινα περιβάλλοντα. Ἴσως ἡ καρδία της προσφάτως τεμεν ὅτι ἐλεῖ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ παρηγορίαν τινά.—Ὁ ἥλιος ἤρχισε νὰ δύῃ. Ἐξαίφνης δ' ἀκούει στεναγμοὺς, προερχομένους ἐκ βαθέατης λύπης, καὶ διακρίνει μακρόθεν νέον τινὰ βεβυθισμένον εἰς ὑπερβολικὴν θλῖψιν. Ἐκάθητο δὲ ἐπί τινος λόφου ἔχων τὰ μέτωπον ἐστηριγμένον ἐπὶ τῶν δύο χειρῶν. Τὸ δ' ἐξωτερικὸν ἐφανέρωνε τὴν δυστυχίαν τοῦ... πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σπανίως κρύπτεται. Ἡ Ἐλεονώρα συγκινεῖται, προχωρεῖ βήματά τινα, πλησιάζει. Ὁ ἄγνωστος ὑψώνει τὴν κεφαλὴν του.

Ὁ Βαλμιέρος! ἐφώνασεν ἡ νεα ἔξω τοῦ ἑαυτοῦ της. Ἰουλία, εἶπε πρὸς τὴν βαλαμπόλον, στάσου ἐδῶ ὀλίγον.... θέλω νὰ ὁμιλήσω.... μιαν στιγμὴν... καὶ ἐπιστρέφω. Τρέχει δὲ πρὸς τὸν νέον.

— Σὺ εἶναι, Κύριε! καὶ εἰς ποίαν κατάστασιν!..... ἀναστενάζεις!

— Ἀ! Κυρία! τί; Ἀναμένεις συμπάθειαν εἰς τὴν δυστυχίαν μου; Δὲν ὁμιλοῦσι λοιπὸν τοὺς φίλους οἱ πόνοι μοῦ σφίγγουν τὴν καρδίαν! Δὲν τὸ θεωρεῖς ὡς ἔγκλημα λοιπόν;

— Εἰ, ἔγκλημα; ὡς ἔγκλημα; Ἐγὼ μάλιστα ἔπρεπε νὰ λογίζωμαι ἔνοχος ἂν δὲν ὁμιλοῦσαν τὸ κάδικον τὸ ὁποῖον πάσχεις, ἂν δὲν σὲ ἐλυπούσαν..... Εἶσαι ἄξιος τῆς ὑπολήψεως... ἄξιος τῆς συμπαθείας πάντων...

— Ἀλλ' ἴδου! Ὅλοι ἐξ ἐναντίας με ἐπρόδωσαν, μὲ ἐγκατέλειψαν. Καὶ αὐτὴ ἡ κυρία Λωρμεσὰν.... ὦ Θεέ! Πόσα εἴδωλα! καὶ πρέπει νὰ τὴν ῥέρω ἀκόμη εἰς τὸν νοῦν μου; Ὄχι! Ἂς ἐξαλείψωμεν διὰ πάντα; ἂς ἐξαλείψωμεν ἀπὸ τὴν καρδίαν μας τὰ θέλγητρά της.

— Καὶ τὴν ἀγαπᾷς λοιπὸν πάντοτε;

— Ἡ καρδία, Κυρία, δὲν μεταβάλλεται κατὰ τὰς ἐπιθυμίας μας, καὶ τρέπει νὰ εὔχωμαι νὰ λησμονήσω μίαν γυναῖκα ἡ ὁποία εἶχεν ὅλον τὸν ἔρωτα μου.

Καὶ δάκρυα ἔρρευσαν ἀπὸ τὰ ὄμματα τοῦ Βαλμιέρου.

— Βλέπεις, Κυρία, πόσον εἶμαι κυριευμένος ἀπὸ τὸν ἔρωτά της· καὶ ἤθελα ἐρυθριάσει τώρα διὰ τὴν τόσην εὐαισθησίαν μου, ἂν εἶχα ἐμπρός μου ἄλλον ἀντὶ σοῦ.

— Πλὴν, κύριε, τὸ εἰδεύεις... εἶσαι πολὺ βέβαιος ὅτι αὐτὴ ἤθελε δυσκολευθῆ νὰ σε δώσῃ τὴν χεῖρά της.

— Εἶπε μᾶλλον ὅτι ἤθελε με τὴν ἀρνηθῆν· εἶμαι βέβαιος, πλὴν ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤλπιζα τοιαύτην εὐτυχίαν, καὶ πρῶτος, καθὼς γνωρίζεις, ἀντέτεινα εἰς τοῦτο, καὶ δὲν κατεδέχθην διόλου νὰ καταχρασθῶ τὴν πρὸς ἐμὲ κλίσιν της. Δὲν ἔπρεπεν ὅμως ἡ κυρία Λωρμεσὰν νὰ μὲ φερθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον! Ναί! Ἡ χεὶρ ἐκείνης μὲ ἔφερε τὴν θανατηφόρον πληγήν!..

— Πλὴν αὐτὴ μὲ ἐνεπιστεύθη ὅτι βλέπουσα πόσον ἡ τύχη σὲ παρῄτησε, δὲν ἔλειψε νὰ σὲ προσφέρῃ τὴν συνδρομήν της, καὶ σὺ τὴν ἀπέῤῥιψες.

— Ἡ Κυρία Λωρμεσὰν νὰ μὲ προσφέρῃ εὐεργεσίας! Ὄχι! Ὄχι! εἶναι ὕβρις τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν θέλω τῆς συγχωρήσει. Ἂς μὲ πάρῃ τὴν ἀγάπην της, τὴν φιλίαν της, τὴν ὑπόληψίν της, καὶ ἂς μὴ σπρώξῃ τὴν καταφρόνησιν της εἰ, τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ θελήσῃ νὰ μὲ ὑπηρεσιάσῃ.

— Πλὴν, κύριε, ἂν ἡ δυστυχία... θέλεις ἀκόμη νὰ δοκιμάσῃς καὶ αὐτὴν τὴν λύσιν;

— Ναί! Φαίνεται ὅτι ἐγεννήθην εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ τὰ δοκιμάσω ὅλα. Πλὴν ἡ ἀθλιότης δὲν θέλει μὲ ταπεινώσει ποτέ. Δεν ζητῶ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐφέρθησαν μὲ τόσην ἀχαριστίαν, παρὰ νὰ μὲ ἀφήσουν νὰ διέλθω τὸ λοιπὸν στάδιον τῆς ζωῆς μου ἐν τῷ σκότει καὶ μακρὰν ἀπὸ αὐτούς.

— Κύριε! Ἀκουσέ με..... Γνωρίζω πόσον τὸ κίνημά μου τοῦτο εἶναι ἀνοίκειον εἰς τὴν ἡλικίαν, εἰς τὸ φρόνημά μου· Πλὴν μὲ εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ κρύψω τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας μου, καὶ πρέπει νὰ φανερώσω τὸ μυστικόν μου.... Βαλμιέρε! ἔχω κλίσιν εἰς τὸ ὑποκείμενόν σου. Καὶ ἰδοὺ σὲ προσφέρω καὶ τὴν καρδίαν μου, καὶ τὴν χεῖρά μου....

— Τί λέγεις, κυρία;

— Ναί! Θέλεις γίνει σύζυγός μου· θέλεις λάβει τὴν περιουσίαν μου εἰς τὰς χεῖράς σου· θέλεις ἐγκόλλην μου τὴν ἀγάπην, καὶ κολακεύομαι ὅτι θέλω σὲ κάμει τέλος πάντων νὰ λησμονήσῃς καὶ σὺ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν τρέφεις εἰς τὴν κυρίαν Λωρμεσάν... Τρέχω δὲ τώρα νὰ ἀναφέρω ὅλα εἰς τὸν θεῖόν μου, καὶ ἐλπίζω νὰ μὲ δώσῃ τὴν συγκατάνευσιν του. Τὴν ἀπόκρισίν σου προσμένω νὰ τὴν ἀκούσω ἐνώπιόν του. Πρὶς τὸ παρὸν ἄλλο δὲν σὲ ζητῶ εἰμὴ τὴν φιλίαν σου.

Καὶ ἡ Ἐλεονώρα ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Βαλμιέρου, χωρὶς νὰ λάβῃ ἐκεῖνος καιρὸν νὰ ἀποκριθῇ.

— Σκοπὸν δὲν ἔχω νὰ σὲ ἀπατήσω, εἶπεν εἰς τὸν

ΤΩ

ΠΟΙΗΤΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΩ ΣΟΥΤΣΩ,

Ἀφιγθέντι

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ.

" Ἰοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος
" γλυκείων ῥέεν αὐδή. "

ἩΛΘΕ, ναὶ ἦλθε τὸ ἀηδόνι
Τὸ Ἑλικώνιον πετεινὸν
Τὸ τῆς ἀνοίξεως γελιδόνι
Ὑπὸ εὐφρόσυνον οὐρανὸν,
Τὸν κυανόχρουν τῆς Ἰωνίας.
Αὐτὸ, ὁ κύκνος τῆς Κασταλίας!
Τὰς τοῦ Ὁμήρου ἀναμιμνήσκει
Κ' ἐκείνου ψάλλει τὰς ἐποχὰς,
Ὥστε ἀδάμαντας τις εὑρίσκει
Εἰς τὰς γλυκείας του ἰαχάς.

Ὅμηρον ἕνα τότ' εἶχε φέρει
Ἐκεῖν' ἡ ἔνδυξος ἐποχή....
Ἡ Καλλιόπη πλὴν πάλιν γαίρει
Λύρα γλυκεία διότ' ἠχεῖ,
Τοῦ φίλου Σούτσου, ποῦ τώρα ψάλλει.
Χαρὰ καὶ τέρψις δὲν εἶναι ἄλλη
Εἰμὴ ν' ἀκούῃς τὰ ἄσματά του
Ὁπόταν μέλπῃ καὶ μελῳδῇ,
Ἀπὸ τὸ εὔλαλον μέλισμά του
Ἡ γλυκυτάτη ῥέει αὐδή.

Σ' τὰς πεδιάδας τῆς Ἰωνίας
Νὰ ἐντρυφήσῃ τὰς ἀνθηρὰς,
Ἦλθεν ὁ κύκνος τῆς Κασταλίας
Καὶ ἔνθους φθάσας μετὰ χαρᾶς,
Ναὶ ὁμοιάζει τὴν ἀηδόνα
Ἥτις εἰς ἄλλον πετᾷ λειμῶνα,
Κ' ἐκεῖ ἀρχίζει τὸ μέλισμά της
Μὲ πανευφρόσυνον λαλιὰν,
Καὶ μὲ τὸ λάλον κελάδημά της
Κτίζει τὴν πρόσκαιρον φωλεάν.

Εἰς τὰ ὡραῖα της τρέξε δάση
Καὶ εἰς τὰς κώμας της τὰς τερπνὰς,
Τὴν φαντασίαν σου ἂς σκεδάσῃ
Ἕκαστον μέρος ὅπου πλανᾷς
Σοῦτσε, τ' ἀκούραστα βήματά σου
Μέλπε καὶ τώρα τὰ ἄσματά σου,
Ὡς εἰς τὴν πάτριον καὶ φιλτάτην
Γῆν περειλμένην τῶν Ἀθηνῶν,
Τύνισε βάρβιτον γλυκυτάτην
Καὶ ψάλλε ἄσμα ἐωθινόν.

Ἄκοσμος κόσμος· ἐδῶ τὰ πάντα
Ἐδιελυθ σαν ὡς καπνός
Καὶ ἀπὸ τόσα μόνον συμμάντα
Ἀναβρυπίζεται ὁ ἰπνός.
Καιροὶ παρῆλθον πλέον ἐκεῖνοι
Κι' ἀντὶ Ὀρφήρειον μέλος, χύνει
Θρήνους ἡ αὖρα τῶν ὀργισμένων
Τῶν ὀργισμένων, φίλε, Μουσῶν,
Ἄνω τοῦ Μέλητος ἱπταμένων
Ἐδῶ τὸ πάλαι ἐδρευουσῶν.

Ὅταν αἱ Μοῦσαι τοῦ Ἑλικῶνος,
Συνκελαδῶσιν ἁρμονικὰ,
Καὶ ἀντιχῶσιν ἐκ τοῦ λειμῶνος
Ἔπη ὡραῖα μελῳδικὰ,
Μεταξὺ τούτων ὑπάρχει μία
Ἀηδονόστομος μελῳδία,
Ἥτις ἐκ θύμων ἐνῷ μεταίρει
Καὶ μᾶς εὐφραίνει περιχαρῶς,
Ψυχὴν καὶ νοῦν μας 'ς τὰ ὕψη αἴρει
Κ' εἰς τὰ οὐράνια ἱλαρῶς.

Τοῦ *Ἀλεξάνδρου* Σούτσου*μας* εἶναι
Ἡ καλλικέλαδος ἰαχή.
Νομίζεις ὅτι ψάλλουν Σειρῆναι
Ὅταν τὸ ἆσμα του ἀντηχῇ.
Καθὼς ὁπόταν εἰς τὸν δενδρῶνα
Βλέπῃς τὴν εὔλαλον ἀηδόνα,
Μολπὰς νὰ λέγῃ εὐστροφοτέρας
Καὶ τὴν ἀκούῃς ἐκστατικός·
Τοιουτοτρόπως τὰς γλυκυτέρας
Καὶ οὗτος ψάλλει μελῳδικῶς.

Ὦ ναὶ, τὸν εἶδα εἰς πεδιάδας
Ποτὲ τὸ βῆμά του νὰ πλανᾷ,
Ὑπὸ ὡραίας ἀναδενδράδας,
Κ' εἰς ἐρημίας καὶ εἰς βουνά.
Εἰς δὲ τὰς σκέψεις του βυθισμένος
Ἐπανεπαύετο, πλὴν ἀσμένως
Ἔψαλλεν ἄσματα εὐφροσύνης
Ἄσματα γέμοντα ἡδονῶν,
Μὴ παύε, φίλε, νὰ μᾶς ἡδύνῃς
Μετὰ ἀσμάτων σου τῶν τερπνῶν!

Ἦλθε, ναὶ ἦλθε τὸ ἀηδόνι
Τὸ Ἑλικώνιον πετεινὸν,
Τὸ τῆς Ἀνοίξεως γελιδόνι
Ὑπὸ εὐφρόσυνον οὐρανὸν,
Τὸν κυανόχρουν τῆς Ἰωνίας.
Αὐτὸς ὁ κύκνος τῆς Κασταλίας!
Τὰς τοῦ Ὁμήρου ἀναμιμνήσκει
Κ' ἐκείνου ψάλλει τὰς ἐποχὰς,
Ὥστε ἀδάμαντας τις εὑρίσκει
Εἰς τὰς γλυκείας του ἰαχάς.

Ἐν Σμύρνῃ, 18 Ἰουλίου 1851.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΡΕΒΑΣ.